

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 18 (580) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1958 m. BALANDŽIO-APRIL 30 d.

PRICE 15 ct. XVIII METAI

Politinių įvykių savaitė

DIDELIO BOLSEVIKŲ SUKELTOJO TRIUKSMO
SAVAITĖ

Maskva triukšmavo Amerikoje ir Jugoslavijoje

Maskva pati prisidarė ne molonumų, kuriuos bandė su versti Amerikai. Tuo tikslu Saugumo Taryboje ji apkaltė nu Jungtines Amerikos Vals tybes, kad

AMERIKOS ATOMINIAI BOMBONĖSIAI SKRAIDIO VIRS ŠIAURĖS ASIGALIO.

Sovietų atstovas Sobolev kaltino JAV, kad tokiu būdu ji provokuoja Sovietus. Rei kalas gi yra labai aiškus ir pa prastas. Visi žinome, kad ato minis karas, kurio mes nenori me, bus žiaurus, nes jis galės vienu smūgiu stipriai sužaloti a, kuri pirmasis užpuolė. To dėl valstybė, kaip JAV, kuri nori savo gyventojus apsaugo ti nuo netikėto užpuolimo ir sunaikinimo, turi nepaprastai stropiai rūpintis saugumu ir budėti. Tuo tarpu

RUSIJOS ARMIJOS RADIO FONAS „VOLGA“ KARIUO MENĖS TARPE VEDA PRO PAGANDĄ UŽ ZAIBISKĄ UZPUOLIMĄ.

„Volga“ pastoviai ruošia Raudonąją armiją žaibo karui, — užpulti priešą, kuris, mes visi žinome, yra Amerika, stai giai, iš pasaulio, kaip japonai praėjusio karo metu užpuolė Ameriką. Bet tada nebuvo ato minių bombų. Dabar gi, kada Rusija yra prisigaminusi ato minių ir vandeninių bombų, turi balistinių raketų, apie ką garsiai kalba grasindamas Ch ruščiovas, — tai yra aišku, kad AMERIKA, NORI AR NE NORI, BET TURI AKYLIAI STEBĖTI IR AUSYLIAI BUDETI.

Suprasdama, kad pavojus yra nepaprastai didelis, išrinka vo savo atominius bombone šius budėti, ir, žinoma, protin gai budėti — virš negyvenamų sričių, kokios yra Arktikos sritys.

Tat, kai Rusijos atstovas So bolev Saugumo Taryboje iš kėlė kaltinimą Amerikai, tuo jau paaiškėjo reikalo esmė. Vi si Saugumo Tarybos nariai pa sisakė prieš Maskvos rezoliu cija. Sobolevas, vietoje apkal tinamųjų suole, ir... atsiėmė savo kaltinimus.

KITA TRIUKŠMA MASK VOS KOMUNISTAI SUKĖL Ė JUGOSLAVIJOJE.

Jugoslavijos komunistai pr aėjusią sav. Liublijanos mies te turėjo suvažiavimą, kuria me kalbėjo prezidentas Tito, viceprezidentas Rankovic ir vicep. Kardel. Jie kaltino Mas kvos diktatorių, kad jie kišasi į Jugoslavijos vidaus reikalus, kaltindami jugoslavų kompar tiją nukrypimu nuo generali nės Markso-Lenino linijos, o ištikrųjų — kad jugoslavai ei na savo keliu ir nesiduoda Ma skvos nei prievartaujami, nei už nosies vedžiojami. Apie 2000 jugoslavų komunistų plo jo savo vadams, tat Maskvos atstovas su būriu satelitinų atstovų išėjo iš salės demons tratyviai, bet

LENKIJOS ATSTOVAS DE MONSTRATYVIAI PASILI KO SALEJE.

Tat Maskva, kaip matome, turi jau antrą „neklaužadą“ — lenkus. Tiesą sakant ji, žino ma, verčia Gomulką eiti pa klusnybės Maskvai keliais. Kai lenkų tauta Kremliaus ne apkenčia, Gomulkai sunku pri verstį ją paklusti, o Chruščio vui, nors ir labai svarbu Go mulką „sutvarkyti“, bet Len kija, apsivaliusi nuo Rokosovs kių ir kitų rusų, sudaro jėgą, kuri nesiduoda nei glostoma, nei plakama... Tat labai įdo mus Maskvos — Varšuvos žai dimas.

Kai taip santykiai klostosi, DIDŽIŲJŲ KONFERENCI JOS ORGANIZAVIMAS VISIŠKAI NESISEKA.

Derybininkai pasklėdė tarp formos ir turinio... Labai įdo mu konstatuoti, kad Maskvos propaganda, Chruščiovui pasi ėmus diktatoriaus pareigas, kažkaip pradėjo nykti, mažiau veikti išorinį pasaulį.

Mums įdomu, kad paskelb tais oficialiais duomenimis, 1957 METAIS KANADON YRA ĮVAZIAVĘ 168 LIETUVIAI.

Latvių ir estų yra įvažiavę daugiau. Tur būt lietuviai tai kosi į JAV?

TRUMPOS ŽINIOS

— Naujasis Kanados Fede ralinis parlamentas susirenka gegužės 12 d.

— Amerika paleido raketą Thor, kuri nulėkė apie 5,000 mylių.

— Amerika ruošia 4 vietų prietaisą, kuris galėtų nulėkti į Mėnulį.

Susirinkimai Montrealyje

SPAUDOS BENDROVĖS
TUVA“ ŠERININKŲ

Balandžio 27 d. DLK Vy tauto klube įvyko skelbtasis bendrovės susirinkimas, kurį atidarė Valdybos pirm. L. Gi rinis. Susirinkimui vesti buvo išrinkti pirmininku inž. J. Bu lota ir sek. J. Malaiška. Man datų komisijon išrinkti J. Tru mpa, P. Laurušonis ir L. Gu das ir balsams skaičiuoti V. Kiškis ir P. Jocas.

Praėjusio sus-mo protokolą perskaitė buv. sus-mo sekreto rius L. Gudaš. Protokolas pri imtas su viena maža pataisa.

Valdybos pranešimuose pir mininkas L. Girinis daro trum pą Bendrovės veiklos apžval gą. Šie metai, jis sako, yra su kaktuviniai, nes bendrovė iš teigta 1948 metais, prieš 10 metų. Tada, kai dar nebuvo B- vės, 1947 metais, grupė spau dos entuziastų kultūrinių su dėjo tam tikslui 300 dol. Lai kraštis „Nepriklausoma Lietu va“ ėjo nereguliariai ir buvo spausdinamas rotatoriumu.

1948 m. jau įsikūrė bendrovė. Ilgai netrukus laikraštis pra dėtas spausdinti spaustuvėje, o dėka šerinininkų pasiaukoji mo spaudai susidarė dides niam kapitalui, buvo (daug pa si darbuota p. Juškevičiaus) pirma tikta mašinos nupirk tos, o vėliau, 1951 m., pasta tyti spaustuvė nuosavūs na mai, į kuriuos spaustuvė per kelta iš nuomojamų privačių patalpų. Buvusių valdybų lig šiol rūpestis buvo išugdyti ir sustiprinti Bendrovę, kas ir pavyko, nes šerų vertė iš 10 dol. faktinai yra išauginta iki 25 dol. vertės. Paskutiniu me tu susirūpinta Bendrovė iš plėsti ir išauginti į komercinė imonę, kuri ne tikta viena lai kraštį spausdintų (ji spausdi na dabar jau ir kitus darbus), bet galėtų spausdinti ir moder niškus darbus, kurie duotų pel ną, kad iš jo šerinininkams gali ma būtų mokėti ir dividendus, kaip tai turi tikslo kiekviena šerų bendrovė. Šiuo tikslu yra paskelbtas Mašinų Fondo va jus. To vajeus pasekmė būtų ta, kad būtų nupirkta moder nių mašinų, kuriomis galima būtų dirbti daugelis spaudos darbų, nešančių pelną.

J. Kardelis pranešė apie še rininkus, detalizuodamas juos pagal turimų šerų kieki. Jis suminėjo, kad nuo B-vės įsi steigimo yra mirusių 12 asme nų, kurių atmintis pagerbta su sikaupimo minute. Jis taip gi suminėjo ir pasveikino naujus šerinininkus, kurie susirinkimo dieną įsirašė šerinininkais — Jo nas Malaiška, Augiejus Vak selis, Antanas Navickas ir Pra nas Voroninkaitis, o antrą šė rą įsigijo Feliksas Vytautas Safrončikas.

K. Leipus davė plačią ir iš ra iš Alenos Devenienės, Hen riko Blazo ir Juozo Audėno.

Pakeista ir pertvarkyta Var pininkų Leidinių Fondo valdy ba, kuri sudaryta iš G. Lazaus ko, T. Briškaičio ir J. Urbelio. Valdyba įpareigota leisti tris žurnalus: Varpą, Studentų Varpą ir Seją.

Centro suvažiavimo proga buvo padarytas bičiuliškas su buvimas, kuriame dalyvavo per 100 asmenų, kuopos narių. Visas susibūrimas praėjo gražioje, darbingoje, nuotai koje, ir yra pasiryžimas pla čiau prasplėsti ir plačiau pasi reikšti, ypač keliant Lietuvos laisvinimo uždavinius.

Centras suvažiavimą pabrė žė pirm. L. Girinis, laikraštis ir bendrovė taip tamptariai su rišti, kad vienas be kito nega li egzistuoti. Tuo tarpu reika las padalytas, sukomplikuo to, Kanados Lietuvių Tarybai tas, į dvi kas to Kanados Lie tuvių Tarybai, dvi įstaigas. Be susiredukavus tikta į du vei

„NEPRIKLAUSOMA LIE
SUSIRINKIMAS.

samią kasos padėties apžval gą, išskaičiuodamas pozicijo mis kiek ir už ką gauta paja mų ir kiek ir kokiam tikslui padarytos išlaidos. Jo praneši mas prijungtas prie protoko lo. Pastebėtina, kad NL Maši nų Fondui yra ne tikta šerų forma dedamos lėšos, bet yra aguta ir aukų, už ką aukotoja ms reiškia didelė padėka.

M. Juodviršis Revizijos ko misijos vardu praneša, kad re vizija padaryta paskutinėmis dienomis, visa atskaitomybe vedama tvarkingai ir jos duo menys, revizijos dieną, sutapo su B-vės išdininko p. Leipaus referuotais duomenimis.

Po Valdybos ir Rev. komi sijos pranešimų prasidėjo il gos diskusijos, kuriose plačiai nagrinėta daugelis klausimų. J. Bakanavičius pasisakė, kad pirma būtų daromas kandida tų į valdomuosius organus no minavimas, o rinkimai būtų tikta sekantį mėnesį (taip da ro Vytauto klubas). Daug dėl šio pasiūlymo kalbėta, bet bal suojant už šį pasiūlymą, pasi sakė tikta 3 asmenys, o daug mas pasisakė už jau 10 metų praktikuojamą tvarką. J. Ba kanavičius siūlė šerinininkų susi rinkime skaityti Valdybos pro tokolus, kad susirinkimas žino tų, kas valdybos veikta, bet šis klausimas liko neišspręs tas. Pasisakytą, kad susirinki mai turi būti šaukiami kasmet ir nusistatyta juos šaukti kovo mėnesio pradžioje.

Mandatų komisija po to pra nešė, kad susirinkime dalyvau ja 31 asmuo. Komisija konsta tuoja, kad dėl tarybos šerų yra du įgaliojimai — KLCT ir skyriaus. Išskyla vėl ginčas. Dėl įgaliojimų taip pat pasi reiškia nuomonių skirtumas ir nuomonių pasikaitimas vėl il gas. Galų gale įgaliojimų klau simas nutariama išsiaiškinti kompetentingu būdu, o dėl dviejų įgaliojimų susitarima.

Vienbalsiai pasisakoma pa likti senoji valdyba (L. Giri nis, J. Leknickas, H. Adomo nis, K. Leipus ir J. Kardelis), o Direktorių skaičių papildyti iki 5, — tat prie esamų P. Nar buto ir Pr. Paulaitičio da rinkti dar M. Juodviršis, L. Gu das ir F. V. Safrončikas. Revi zijos komisijon prie esamų St. Kešgailos ir K. Andruškevi čiaus darinktas Pr. Laurušo nis.

Sumanymuose keiti smul kūs klausimai. Bet pačiame su sirinkimo gale J. Kardelis pla čiau pasisakė dėl „Nepriklau somos Lietuvos“ sujungimo su NL bendrove. Šis klausimas šerinininkų susirinkime yra iš keltas jau prieš kelis metus, bet vis neišsprendžiamas. P. Leknickas po valdybos prane šimų pasisakė už sujungimą, p. Bakanavičius ir p. Navickas už palikimą senosios padėties. Klausimas yra svarbus. Neži nia kuriais sumetimais, grei čiausiai per nesusipratimą, yra paskleista įvairių gandų. Tat svarbu išsiaiškinti. Faktas gi yra tas, kad NL Bendrovė iš teigta su tikslu leisti laikraštį ir, kaip savo pranešime pabrė žė pirm. L. Girinis, laikraštis ir bendrovė taip tamptariai su rišti, kad vienas be kito nega li egzistuoti. Tuo tarpu reika las padalytas, sukomplikuo to, Kanados Lietuvių Tarybai tas, į dvi kas to Kanados Lie tuvių Tarybai, dvi įstaigas. Be susiredukavus tikta į du vei

Naujienos iš pasaulio sostinės

ISKILMINGAI PRADĖTAS DARIAUS GIRĖNO
PAMINKLO STATYMAS

Po 25 metų nuo transatlan tinių lakūnų Dariaus ir Girė no žuvimo New Yorko Villia msburge, Lituanicos aikštėje, balandžio 21 d., 10 val. ryto iš kilmingai pradėtas statyti Da riui ir Girėnui paminklas. Iš kilmėje dalyvavo Paminklui statyti komiteto nariai su pir mininku p. Salčium prysakyje ir kelios dešimtys organizaci jų atstovų.

Pirmą kastuvą iškėlus komi teto pirm. p. Salčiui, prel. J. Balkūnas pasakė patriotišką kalbą apie Dariaus ir Girėno žygius ir prakasę pamatą. To liau kalbėjo ALT skyriaus pir mininkas ir Vienybės red. J. Tysliava, adv. Briedis, p. Spu dienė, visi komiteto nariai ir organizacijų atstovai. „Nep. Lietuvos“ bendradarbis J. Pa rojus sutiktas karštais ploji mais. Paminklas bus užbaig tas per mėnesį ar du. Pamink lo statymas atsieis 7,000 do lerių.

Iškilmų nuotaika buvo pa kili ir iškilme darė gerą įspū dį, ypač, kad ir gamta jau bun da iš žiemos miego ir skleidžia naują gyvybę.

NEW YORKAS GYVEJA

New Yorke prasideda dides nis judėjimas ALB ir Pasaulio Lietuvių Seimo atstovų rinki

kiančius skyrius, sumažėja lai kraščio bazė, kurią žymiai pa pildyti Bendrovės šerinininkai, tapę oficialiais laikraščio lei dėjais, drauge su Kanados Lie tuvių Centro Taryba. Tą dik tuoja pats gyvenimas ir B-vės vystymosi eiga. Labai gerai, kad veikia KLT Taryba, nes or ganizuotas darbas jungia žmo nes, ypač, kad ji niekam neken kia, bet darbo metodingumas, jėgų ir kapitalo koncentracija reikalauja susilieimo. Už tą yra pasisakęs praeitas šerinin kų susirinkimas, tam pritarė ir KLCT ir ta kryptimi reikia eiti, toliau įrašius į leidėjus greta KLCT ir Spaudos B-vę „Nepriklausomą Lietuvą“.

Priėmus visa tai dėmesin, su sirinkimas, užtrukęs apie 5 va landas, baigtas, padėkojus pre zidiumui, ypač pirmininkui inž. J. Bulotai už sunkias ir ilgas pareigas vedant nelengvą sus-mą. Tikėsimės, kad se kančiųjų metų susirinkimas, išsiaiškinus daugelį abejojimų suskėlusį klausimų, bus sklan desnis ir produktyvesnis.

● 123 SLA kuopa sekmadienį rinko SLA Centro pareigūnus. Gaila, kad atsilankė nedaug as menų, todėl ir kuopos, kuri tu ri per 60 narių, svoris rinki muose nebus žymus. Balsavi mų komisijoje buvo L. Balza ras, J. Pakulis ir J. Navickėnas. Visuomenė turėtų susidomėti šia savišalpos organizacija, ku ri narius draudžia ligos, nelai mingų atsitikimų ir specialiai akcidentų atvejais (tikta 2 dol. metams šis draudimas). Kas tuo domisi gali kreiptis į Organizatorių M. Juodviršį tel. PO 7-5956.

TAUTOS FONDO VAJUS

Montrealio lietuvių koloni joje prasidėjo balandžio 27 d. Vienas aukotojų, burtų keliu, turės progos laimėti labai gra žią staltiesę, kurią viena lietu vaitė nuaudė ir specialiai iš Lietuvos atsiuntė Tautos Fon dui Montrealyje. Tuo laimim u laimėtoju gali tapti kiekvie nas — aukotojas.

mų klausimu. Labai aktyviai bendruomenės rinkimų reika lu rūpinosi lietuvių jaunimo organizacijos — Šviesa ir stu dentų — Santara. Jei tik jau nimas aktyviai reikšis rinki muose — rinks ir leisis renka mi, tuomet Lietuvių Bendruo menės ateitis bus užtikrinta ir veikla galės labai gyvai reikš tis.

Balandžio 15 d. Broklyne p. Šlepečio iniciatyva, buvo su šauktas kandidatų, išstatyti į ALBT ir PLS susirinkimas. Buvo nutarta, rinkimų reika lu, padirbėti ir visais kanalais — spauda, radijas, bažnyčia, susirinkimai, parengimai ir t. t. supažindinti visuomenę su rinkimų svarba ir raginti ją kuoskaitylingiausia rinkimuose dalyvauti.

● VI. Baltrušaitis atsikėlė iš Čikagos ir vargoninkauja Ap reiškimo parapijoje.

● Vaclovo Verikailio kvarte tas New Yorke turėjo pasise kimą, bet labai gaila, kad New Yorko lietuviai neturi geros salės, kur galima būtų ruošti padorius parengimus.

● SLA namai busią atidaryti vasarotojams gegužės 31 d. 5-to SLA apskriejo susirinki mas New Yorke pračio gra žiai ir paliko seną valdybą.

LIETUVIŲ AKADEMINIO SAMBŪRIO VAKARE

kuris įvyks gegužės 3-čią d. Ausros Vartų parap. salėje, turėsime progos linksmoje nuo taikoje atitrūkti nuo kasdie nybės rūpesčių.

Programoje pamatysime šo kėją Birutę Vaitkūnaitę, kuri nesenai sėkmingai gastroliu o Čikagoje. Vokalinę dalį iš pildys jauna ir gabi daininin kė Jonė Pauliūtė, kuriai akom panuos M. Siegrist.

Humoristinio laikraščio „Ko čelo“ redakcinis kolektyvas ap lankys Tamstas apsišarvavęs juokingų nutikimų pyne. Ypa tingą dėmesį norime atkreipti visų Montrealyje gyvenančių žemaičių, nes čia turėsite pro gos išgirsti savo gimtąją tar mę scenoje. Programą praus Leonas Barauskas.

Atsilankydami į šį vakarą Tamstos ne tik šauniai pasilin ksmisite, bet turėsite progos laimėti daugelį vertingų fan tų, o ypatingai lietuvių daili ninkų paveikslų, kuriais galė site papuošti savo namus.

Mintrealiečiai lietuviui atsi lankydami į šį vakarą, Tams tos atnešite savo auką litera tūrinės premijos fondui ir pa remsite lietuvišką knygą ta vienintelę pozityvią kovos prie monę prieš mūsų visų bendrą priešą komunizmą. „Vinc o Krėvės“ vardo premijos įtei kimas Montrealyje buvo dar viena raktis įvartyta mūsų kr ašto okupantui, bei visiems parsidavėliams, kurie padeda vykdyti pragaištingą darbą.

Todėl gausiai atsilankyda mi dar labiau sustiprinsime šią kovą už lietuvišką veiklą, už iš silaikymą kultūrinio darbo ba ruose. Juk viso pasaulio lietu vių spauda seka šį mūsų visų bendrą žygi, bei pastangas šios premijos organizavime. Tad padėkime Sambūriui telk ti premijai reikalingas lėšas, kurios įvykdys šio gražaus kultūrinio darbo pasisekimą. ● Gražys Juozas atpirko pusę biliardo iš pono Morkūno, ku ris partneriu turi Petrą Januš ką.

Augštesniųjų Lietuviškųjų Kursų Mokiniui
RIMGAUDUI URBONUI,
netekusiam jauniausiojo broliuko, nuoširdžią
užuojautą reiškia
Kursų mokytojai ir mokiniai.

PONŲ LINO URBONŲ ŠEIMAI,
mirus jų jauniausiam sūneliui, širdingą užuojautą reiškia
J. ir E. Kardeliai.

Pasaulio lietuvių sostinėje

PERSIORGANIZAVO LIAUDININKAI.

Naujai išrinktas Lietuvos Bertašius, I vicepir. Alena De Valstiečių Liaudininkų Cent ro komitetas šeštadienį ir sek madienį posėdžiavo Čikagoje.

Visų pirma išrinktas Cent ro Komiteto Prezidiumas: pir mininku adv. Liudas Šmulks tys, sekretorium agr. Jonas

New Yorke, kaip centris, kur koncentruojasi politinis gyvenimas, sudaryta delegatų

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis.

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai

Telefonas: PONTIAC 7-7920

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00	Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50	America & S. America...\$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00	Other Countries\$ 6.00
Teksto eilutėct. 0.15	Pajieškų kaina\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Hamiltono lietuviai

ISIKURIA NUOSAVUOSE — LIETUVIŲ NAMUOSE

Vienas didžiausių ir svarbiausių lietuvių, atsidūrusių už Lietuvos ribų, rūpesčių yra lietuvių išlaikymo uždavinys.

Normalioms sąlygoms esant, kada emigracija laisvai galėtų būti vykdoma, lietuvių išlaikymo uždavinys būtų paprastas, nes pati tėvynė rūpintų savo emigrantais. Nepriklausomybės laikais Lietuvoje veikiama speciali tam tikslui organizacija — Užsienio Lietuviams Remti Draugija. Tai buvo viena suomeninė bei bendruomeninė organizacija. O pati valstybė, turėdama užsienio lietuvių atstovybes ir konsultatus, tie siogiai veikė, iš tėvynės išvykusiems lietuviams, jiems padėdavo ir palaikydavo gyva jų ryšį su tėvyne. Deja, Lietuvos okupantas visa tai nutraukė ir ilgus metus tūnojo atsiribojęs nuo viso laisvojo pasaulio geležinė uždanga, kaip meska žviesos. Tikrai prieš deves metus truputį pravėrė geležinė uždanga, bet okupantišku būdu neleidią tautos kamienai gyvai bendrauti su užsienyje atsidūrusi tautos ketvirta dalis ir okupantišku būdu bandė jai diktuoti. Tat emigracijos būseną dėl Lietuvos okupacijos pasidarė žymiai sunkesnė ir komplikotesnė. Dabar pati emigracija turi rūpintis lietuvių išlaikymu. Emigracijai pačiai dėl to tenka ne tik tai tas rūpestis, bet ir už jį atsakomybė.

Si problema emigracijai sta to specifinius uždavinius — budėti ir rūpintis priemonėmis ir būdais jas panaudoti, kad lietuvių būtų išlaikoma. Tai yra vienas iš pagrindinių emigracijos uždavinių, kuris itin nelengvai lietuviams duoda išsprendžiamas. Atrodytu, kad ketvirtadalis tautos galėtų imtis darbo ir už jį atsakomybę visu ketvirtadaliu.

Deja taip nėra. Tautos ketvėrių, pasklidusių už savosios valstybės ribų, kai valstybė okupuota, pavergtą ir tolydžio vis žiauriau vergiama, — yra pa lyginti žymiai pakrikęs ir Lietuvos okupanto dideliu viso kių jėgų panaudojimu, ligi pa pirkimų ir žudymų imtinai, dar daugiau krikdomas ir dezorientuojamas, — todėl ši bū sena yra nepaprastai ir opi. Dėl to ir lietuvių išlaikymas emigracijoje, kuri tų pat jėgų visomis galimomis krikdoma, ligi skaldymo imtinai, — yra nepaprastai sunkus. Ir to dėl tuos žmones, tas organizacijas, kurios „vardan tos Lietuvos“ nenurimsta ir, kovo jant su visomis kliūtimis, siekia ir vienybės ir lietuvių išlaikymo, reikia nepaprastai augštai vertinti ir branginti.

Labai gražiai šioje srityje dirba lietuviškos parapijos, bendruomenės organizacija, įvairūs susibūrimai — sambūriai, klubai, sporto, meno rataliai, šeštadieninės mokyklos ir t. t. Bet ir jų veikimui reikia bent minimalinių sąlygų, kad jų darbas ir pastangos duotų geresnius vaisius. Visiems ir visur reikia vietos, būstinų, namų, nes bendruomeninis gyvenimas be susibūrimo vietų, be savųjų patalpų, sunkia imanomas. Dėl to kolonijoms nepaprastai svarbu turėti savo namus, kuriuose lietuvių būtų visiškai šeiminingas. Malonu minėti, kad daugelis lietuviškųjų kolonijų turi savo namus, kurių vieni jau seniau yra įsigyti, kiti dabar įsigijami — aukomis ir pasišventimais. Bet jų dar toli gražu ne pakanka mūsų lietuviškosios kolonijoms Kanadoje, kuri su silaukė žymaus imigrantų skaičiaus.

Lietuvių namus turi Torontas, Edmontonas, iš seniau klybus turi Montrealis ir Winnikomybės visu ketvirtadaliu.

LENGVATOS

„Nepriklausoma Lietuvos“

Skaitytojams

Kai visi laikraščiai dabar kelia prenumeratos mokesčius,

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“ ESAMIEMS

PRENUMERATORIAMS IR BŪSIMIEMS DARO

LENGVATŲ:

Kas iš esamųjų prenumeratorių suras

NAUJŲ PRENUMERATORIŲ,

tas gaus vieno dolerio prenumeratos papiginimą,

IR NAUJAS PRENUMERATORIUS

už prenumeratą, ją įmokėdamas, mokes taip pat vienu doleriu mažiau nominalinės laikraščio kainos.

VISUS PRENUMERATORIUS MALONIAI

KVIEČIAME Į TALKĄ,

kad prenumeratorių skaičių galėtume padvigubinti. Tai bus atsiekta lengvu būdu: jeigu kiekvienas mūsų prenumeratorius suras tikrai po vieną naują prenumeratorių!

Visus mielus prenumeratorius ir visus tautiečius kviečiame į talką — savosios spaudos parėmimo talką!

LEIDĖJAI, REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA.

Proto ligų

SAVAITĖ KANADOJE IR JAV

Sukelti visuomenėje didesni susidomėjimą proto ligomis, pabrėžti svarbą laiku susidomėti proto ligų simptomais, ruošiamos atitinkamos savaitės. Tokia Proto Ligonų savaitė Kanadoje ir JAV šiemet ruošiamas nuo balandžio 27 iki gegužės 3 dienų.

Kanadoje šios savaitės ruošėjai yra Canadian Mental Health Association, kuri šiemet pasirinko šūkį: laiku pastebėkime proto ligas.

Naujojo proto ligų gydymo kelias pirmiausia prasideda tuo, kad stengiamasi atskirti, kas yra tik laikinis mūsų psichinio gyvenimo sukrėtimas, proto pavargimas, o kas yra jau tikros proto ligos simptomai. Nelengvas tai klausimas, tad jam yra skiriama daug tyrimų.

Nė vieno iš mūsų gyvenimo mas nėra saugus nuo nemalonių nelaimių bei sukrėtimų.

Kadangi tai gali atsitikti kiekvienam, tai kiekvienas iš mūsų turime būti iš anksto apsiginklavę: mokėti atskirti proto ligų simptomus ir taip pat žinoti, ką tokiu atveju daryti, kad padėtis nepablogėtų. Savaimė aišku, kad pas gydytoją reikia būti labai atviram. Tokiu atveju jam turi būti žinomi slapčiausi mūsų gyvenimo nemalonumai. Dažnu atveju eilinis gydytojas nukreips ligonį į specialistą.

Daugelyje provincijų proto ligų specialistų punktai yra provincijos valdžios globojami, kad tuo būdu jie būtų prieinami visiems gyventojams,

pralengkia veikliausioji ir daugiausia aukų ant visuomenės kojos aukuro sukraunanti Kanada lietuvių kolonijai Hamiltonui, kuri dabar įsigijo didžiulius, su daugeliu skyrių ir brangių namus, įvertintus 173,000 dol., kurių sukaikaiton balandžio 30 dieną Namų Fondą valdyba jau įnešė 65,000 dolerių, tautiečių sudėtus šerų forma. Tai yra nepaprastai gražus lietuviškojo veikimo faktas. Tai yra darbas, kurio tikslas yra, kaip minėta, lietuvių tautybės išlaikymas. Nėglima su dideliu džiaugsmu Hamiltono lietuviams nepasakoti: Broliai ir sesės, jūs verti tikrų lietuvių vardo! Gražios jūsų pastangos ir puikus jūsų darbas! Jūs esate gražiausias pavyzdys kitų kolonijų lietuviams! Nes jūs dirbate taip, kaip privalo dirbti ir elgtis kiekvienam lietuviui! Šis kilnus jūsų darbas ir šios gražios pastangos bus įrašytos į lietuvių tautos kultūros istoriją aukštinėmis raidėmis. Nepaprastai svarbu, kad jūs įsikuriate savo — Lietuvių Namuose!

Lietuvių Namai bus didelis lietuvių ramstis, didelis lietuvių veiksnys, kurio paboj net slypi hamiltoniškai kanadiškas nacionalizmas, išsokęs riboti Lietuvių Namų veikimą! Ir jis turės nusileisti prieš Hamiltono lietuvių viešiną pasiryžimą, esant gerais kanadiečiais, prigimties žiepiu išsilaikyti lietuviams! Lietuvių Namai ne tik tai švies visam Hamiltonui savo lietuviška iškaab, bet bus ypač brangi lietuviškajam jaunimui, kuriam priklauso ateitis! Tai yra neįvertinamai svarbu.

Bet greta kolektyviojo darbo, yra ir individualus, asmenų pasireiškimas. Šiuo atveju bus teisinga suminėti kuklaus asmens — Stasio Bakšio — asmeninę iniciatyvą, pasiryžimą ir tiesiog pasiaukojantį veikimą. Kad gi daugiau kolonijų turėtų tokių iniciatyvinių ir tokių veiklių tautiečių! Garbė jam, St. Bakšiui!

Ir garbė visai Hamiltono lietuvių kolonijai, kuri pirmąją visose lietuviškojo gyvenimo srityse ir tokiu būdu su daro labai gerą pavyzdį visoms kitoms Kanados lietuvių kolonijoms. Kilnu ir gražu!

J. Kardelis.

nežiūrint jų turtingumo.

Padėtis yra ypač opi, kai turime reikalo su vaikais. Psiichiniai sukrėsti vaikai neretai yra užsidarę ir sunkiai prieina mi net patiems tėvams, o juo labiau gydytojams. Tuo atveju tenka naudotis specialiai paruoštu psichologijos specialistų pagalba. Daugelyje vietų tokie specialistai yra vietinių oragnų išlaikomi ir perio diškai lankosi mokyklose. Jų pasitariniais pasinaudoti yra ypač patartina kai kuriais atvejais net ir suaugusiems. O tėvų bendradarbiavimas su jais tiesiog būtinas.

The Canadian Mental Health Association yra privati, nevaldiška, organizacija tiks lu padėti visiems kanadiečiams, seniems ir naujims, kovoti su protinėmis ligomis, kad jų skaičius Kanadoje mažėtų. Organizacija pirmoje eilėje rūpinasi supažindinti žmines su proto ligų reiškiniais, kad tie reiškiniai būtų laiku atpažinti ir pradėti gydyti. Šalia to, organizacija rūpinasi pagerinti paties gydymo sąlygas.

Jei jūs kada nors susidursite su šiomis problemomis, jei reiks daugiau specialesnių žinių apie proto ligas, apie jų atpažinimo ir gydymo pagalbą, apie psichiatrines ligonines, prašome kreiptis žodžiu, raštu ar telefonu į artimiausią jūsų provincijos CMHA organizacijos skyrių. (CS).

MŪSŲ SPORTAS

Į PRAEITĮ PAZVELGUS

1939 m. Lietuvos krepšinio buvo itin reikšmingi — tą syk Kaune įvyko III-sios Europos pirmenybės. Rungtynės buvo pastatyta speciali halė (12,000 žiūrovų). Gegužės 21 diena Kaunui buvo ypatinga. Visi namai ir istaigos pasi puošė tautinėmis vėliavomis, o šventiški kauniečių veidai skelbė apie didįjį įvykį. Į halę plaukė kartų kartos — šalia žilagalvio senelio, jau kryptąs senatvėn jo sūnus su savais vaikais... Halę pašventino kun. Kapočius, orkestras sutrenkė maršą ir įžygiavo pirmenybės dalyvaujančios aštuonios komandos, kiekviena su savo viltybės vėliava. Priekyje estai, toliau suomiai, prancūzai, vengrai, italai, latviai, lenkai ir paskutiniai — lietuviai. Pirmenybės atidarė prezidentas A. Smetona, visos komandos buvo pristatytos, o po to tautiškų šokių pašoko gimnazijų grupės. Tautiški drabužiai, jaunos mergaitės erdvioje halėje ir įvairūs šokiai tartum išsėd lietuvišką paprastumą, nuosirdumą ir gilią grožio pajautimą. Po atliktų puošnių valandėlių, buvo tarp miestinės moterų rungtynės Kauna — Varšuva, kurias kauniečiai laimėjo 29—28.

Gegužės 22 d. pradėtos pirmenybės. Pirmąją dieną mūsų kiamas burtai lėmė susitikimą su savo didžioju varžovu — latviais. Retai kada yra buvę tokios dramatiškos rungtynės, ypač paskutiniąsias 10 min. Latviai vedė 27—21, bet lietuvių išlygino ir tada pabiro jau triausios akimirkos. Mūsų kiamas persivėrė 31—29, bet latviai ne pasidavė ir vis gebėjo vesti 2 tšk. skirum 30 stek. prieš pa baigę latviai dar turėjo 1 tšk. viršaus, o žiūrovai nerimo ir vis halė dundėjo nuo riksmų, nuo ovacijų ir nusivylimų pasireiškimų.

Paskutinėse sekundėse lietuvių šoko antpuolin, kamuolių gavo po krepšiu stovėjęs Lubinas, metė, kamuolių pašokinėję ant lanko ir... įkrito — Lietuva laimėjo 37—36. Pirmą kėlinį latviai buvo nusvėrę savo naudai 17—15. Visas įtemimas buvo išlietas Tautos Himnu, kurį žiūrovai sugiedojo ne paprastu jautrumu ir galia. Lietuvos rinktinė iškovojė sunkią pergalę, nes latviai buvo vertingas priešininkas, žeris paki

lia kovos dvasia. Lietuvos tautai: Ruzgys (12), Lubinas (10), Puzinauskas (6), Kriaučiūnas (4), Budriūnas (2), Jurgėla (2), Andriulis (1).

Antrąją dieną Lietuva įveikė Estiją 33—14. Šis susitikimas praėjo be audrų, be ypatingos įtampos ir atrode lyg draugiškas jėgų išbandymas. Taškai: Budriūnas (10), Lubinas (10), Andriulis (4), Ruzgys (3), Jurgėla (2), Leščinskas (2), Puzinauskas (2). Toliau Lietuva įveikė ir trečiąją priešininką, Lenkiją, 46—18. Lenkų kudrumas, staigūs perbėgimai ir jautrūs mėtymai buvo suvaldyti mūsų kiamų tankių gynyba. Be to, pas lietuvių pagerėjo puolamieji veiksmai, tik kiek nevyko mėtyti, kitaip pasekmė būtų buvusi dar vie našaliskesnė. Taškai: Lubinas (19), Ruzgys (8), Kriaučiūnas (6), Puzinauskas (5), Budriūnas (4), Andriulis (3), Jurgėla (1).

Lietuva — Prancūzija baigėsi taip pat augšta mūsų kiamų per gale 47—18. Greitai pinti deriniai, sklandūs metymai tiek iš arti, tiek iš toli užtikrino lietuvių pranašumą, o prancūzai ne galėjo išlukštenti spartos ir jų sumanymai liko užgnaužti pačio jų užuomazgoj. Taškai: Budriūnas (12), Lubinas (11), Ruzgys (7), Puzinauskas (6), Andriulis (3), Jurgėla (3), Kriaučiūnas (3), Norkus (2). Penktąją pirmenybių dieną Lietuva supylė Vengriją 79—15. Šiose rungtynėse galėjo pasireikšti eilė jaunųjų žaidėjų. Taškai: Puzinauskas (21), Lubinas (17), Andriulis (8), Ruzgys (8), Baltrūnas (7), Jurgėla (7), Kriaučiūnas (4), Budriūnas (3), Nikolskis (3), Petrauskas (1). Toliau rekordine pasekme nugalėta Suomija 12—9. Taškai: Budriūnas

G. Dovydaitis,

Port Radium, N. W. T. 2.00

J. Adomėnas, Mtl.1.—

T. Bartkus,

Sarnia, Ont.1.—

J. Žiukas,

Sudbury Ont.2,25

H. Jagoldas,

Edmonton, Alta.5.00

A. Lukas,

Oakville, Ont.2.00

Aukotojams — remėjams nuo širdžiai dėkojame. NL.

(28), Ruzgys (23), Puzinauskas (20), Lubinas (10), Jurgėla (10), Norkus (6), Leščinskas (5), Andriulis (2), Kriaučiūnas (2).

Paskutinę varžybų dieną Lietuva laimėjo prieš Italiją 48—15. Jei 1937 m. Rygoje italai buvo užkūrę nemažai galvosūkių, tai Kaune brandus mūsų kiamų žaidimas nesusilaukė rimto pasipriešinimo. Taškai: Ruzgys (15), Budriūnas (14), Lubinas (14), Jurgėla (5).

1939 m. Europos pirmenybių lentelė: 1. Lietuva, 2. Latvija, 3. Lenkija, 4. Prancūzija, 5. Estija, 6. Italija, 7. Vengrija, 8. Suomija. Pirmenybės uždarė ir dovanas išdalino ministras primininkas gen. J. Černius. Lietuvos rinktinę atiteko prezidento A. Smetonos si dabinę lietuviška kraičio skrynla.

Geriausios pirmenybės taškų medžiotojai: 1. Vesėla (Estija) 116 tšk., 2. Šmits (Latvija) 108, 3. Lubinas (Lietuva) 96, 4. Melders (Latvija) 90, 5. Budriūnas ir Ruzgys (abu Lietuva) po 75, 7. Lesmayoux (Prancūzija) 74, 8. Stok (Lenkija) 66, 9. Grzechowiak (Lenkija) 63, 10. Puzinauskas (Lietuva) 60, 11. Arens (Latvija) 55, 12. Pasquini (Italija) 44 tšk.

Išrauka iš Edv. Sulaičio red. t.

leidinio „Lietuviškasis krepšinis“.

WINDSOR, Ont.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

ruošiamas gegužės 4 dieną, kroatų salėje, 2520 Seminole St., tuojau po lietuviškų pamaldų (apie 1 val. p. p.). Paskaitą skaitys rašytojas Vytautas Alantas. Po paskaitos Windsoro L. B. Choras vad. J. Sodaičio duos lietuviškų dainų, o jaunieji deklamuos eilę

raščius motinų garbei.

LIKSMATAKARIS,

paskutinis ši sezona yra ruošiamas šeštadienį gegužės 10 d. visiems gerai žinomoje Kroatų salėje, 2520 Seminole St. Linksmavakari ruošia Windsorio Lietuvių Bendruomenė.

Kor.

Prancūzija politikos „klaikeliuose“

Paskutinėmis dienomis Prancūzijos prieštariškai triumfoja, o Prancūzijos bičiuliai nusivylę. Prancūzų bandymas rasti sa- vąjį sprendimą nepagydomai Alžyro problemai išspręsti — nepasisekė! Jungtinių Tautų Organizacijoje aziatiškai-afri- kietiskai-komunistinis blokas puola Prancūziją, kuri tam puolimui norėjo prieš pastatyti, nors ir abejotinai priimtina, savąją koncepciją, kad Alžyro klausimas buvo ir yra vien Prancūzijos vidaus reikalas, kurį pati Prancūzija sugeban- ti išspręsti. Bourges-Maunory vyriausybė paruošė Alžyro „rėminių nuostatų“ projektą. Bebandydama tą projektą pra- vesti, pati vyriausybė „sugriu- vo“.

Panašiai nepasisekė ir finan- sų ministerio Gaillard ir pastan- gos praversti-pasiekti ūkiškai- finansinį krašto padėties pa- gerinimą. Gi viltis, kad į šim- tus skirtingų nuomonių susi- skaldęs Prancūzijos parlamen- tas, sugebėjęs toje nepaprast- toje būklėje sudaryti politiš- kai veiksmingą vyriausybę, da- rosi vis mažesnės.

Kas bus su Prancūzija?

Tiesa, Prancūzijos vyriausy- bės krizė, esmėje, jau nėra kas nors ypatingo, tuo labiau, kad josios ministeris pirmininkas nei pačios vyriausybės, nei par- lamento atžvilgiu veik jokios galios neturi, todėl čia nėra taip svarbu, kas tą pirmininko vietą užima. Tačiau tai nėra jokia paguoda. Nes čia ne tiek vyriausybė, kiek Prancūzijos parlamentas, partijos ir pati tauta yra sergantieji. Gi jie lieka!

Šiandieną pakankamai aišku kiekvienam, kokios reikšmės laisvajai Europai ir net visam laisvajam pasauliui turi tai, jog Vakarų Vokietija šiandieną, palyginamai, yra politiškai sveikas kraštas, kuriame jokie ekstremistai, taip iš de- šinės, taip ir iš kairės, neturi jokios reikšmės ir jokios ga- lios negali turėti, gi vyriausy- bė, kaip V. Vokietija, galinti tolimesniais keturiems meta- ms užtikrinti aiškų kursą savo užsienio bei ūkio politikoje ir tai iki tiek, jog visi Vakarų Vo- kietijos kaimynai bei sąjungai- ninkai gali pilnai pasitikėti. Juk ir princūzai, kurie savo laiku dėl tos pačios Vokietijos sužlugimo gana sunkiai yra nu- kentėję, šiandieną dėka tai pa- čiai Vakarų Vokietijai turi pa- kankamą apsaugą nuo Sovietų Rusijos. Bet jie nežino, o gal- dalinai ir nenori žinoti, kiek- toli tas

politinis chaosas,

kuris pas juos vis labiau įsi- viešpatauja, paliečia visą kitą laisvąjį pasaulį. Bet komuni- tai, kurie savo įsakymus gau- na iš Maskvos, tai puikiai su- pranta. Juk Maskva aiškiai ir sąmoningai siekia, kad demo-

kratija Prancūzijoje visiškai sužlugtų, o per tai ir visas ki- tas, laisvas pasaulis būtų pa- veiktas. Dėl to jokių abejonių jau nebegali būti.

Galvojimas, kad kurio nors krašto politika esanti išimti- nai jojo vidaus reikalas ir nega- linti rūpėti kitiems, šiandieną yra, labiau nei kada, visiškai nonsensu. Juk šiandieną tu- dviejų ideologinių pasaulių ko- voje, Vakarai eina kaip vien- tisas vienetis ir užtat bet ko- ks lokalinis nepasisekimas, o tuo labiau toks chaosas tuojau- pat turi įtakos į visumą.

Jei Prancūzijos ūkio bei fi- nansų padėtis negalinti būti pataisyta, nes visokių

kombinatorių klikos,

sąjungoje su iš esmės destruk- tyviais komunistais, tai šamo- ningai sabotuoja, tai per tai- kenčia visos Europos ūkis ir, galutinėje išvadoje, sužlugsta visi integraciniai Europos pla- nai, kurie vieni gali laisvąją Europos dalį ūkiškai, politi- kai, o ypač psichologiškai pa- gydyti.

Jei Prancūzija nesugebanti realizuoti Alžyro politikos, nes- taip dešiniosios, taip ir kairio- sios partinės grupės labiau no- ri turėti chaosą ir nenori jo- kios politikos, nei priimti kom- promisinį sprendimą, kuris ne- atitinka jų norų svajonėms, tai per tai ne tik didėja toji kraujo auka, kurią prancūzų tauta ir alžyriečiai turį moki- ti už tą tiesiog bukaprotišką užsispyrimą. Čia ne tik didė- ja Prancūzijos skurdinimas ir griaujami likučiai Prancūzi- jos prestižo pasaulyje. Per tai yra atstumiama ir tie afrikie- čiai bei Azijos žmonės, kurie iki šiol tiki galimumu kons- truktyviai dirbti su prancū- zais. Gi Jungtinių Tautų Or- ganizacijoje, o ypač plačiąja me pasaulyje duodamas stip- riausias argumentas komunis- tinei propagandai prieš „im- perialistinius Vakarus“. Per tai morokiečiams bei tunisie- čiams, kurie gi kaip tik nori išvien eiti su Vakarais, darosi vis sunkiau. Per tai, pagaliau, USA atsistoja prieš alternaty- vą, — arba, vadovaujantis at- lantišku solidarumu su Pran- cūzija arabiškai - aziatiškame pasaulyje pralaimėti psicholo- giinę kovą prieš Maskvą, arba, panašiai kaip Suezio konflikto atveju, kad laimėtų afroazi- tiškas simpatijas, rizikuoti ašt- rią NATO gresmę.

Tačiau šiandieną, akyvaizdo- je visiškai Prancūzijos nesuge- bėjimo išspręsti Alžyro prob- lemą, o ypač dėl visų aliarmuo- jančių reiškinų, veikiančių į visą laisvąjį pasaulį, atrodo, ar- ne laikas jau būtų, kad Pran- cūzijos NATO partneriai, o pirmoje eilėje USA, padarytų kuo stipriausios įtakos į tuos prancūzus, kurie eidami iš vien su komunistais, visą lais- vąjį pasaulį stumia į pražūtį.

Veda sktn. inž. J. Bulota.

SKAUTŲ — AKADEMIKŲ DĖMESIUI

Visuotinis 1958-ųjų metų Akademinių Skautų Sąjūdžio suvažiavimas įvyksta Illinois Universitete (University of Illinois), Urbana, Illinois, mies- te šių metų gegužio 10 — 11 dienomis.

Šio suvažiavimo paskaitų pagrindinė užduotis yra nagri- nėti lietuviškąją kultūrą ir ją išryškinti kontraste su akade- minį jaunimą supančios aplin- kos kultūrinėmis formomis. Suvažiavime bus skaitomos se- kančios pasakitos: „Žvilgsnis į Amerikos Civilizacijos ideolo- ginius pagrindus“ — Vyt. Černius.

„Lietuvių kultūros ideolo- giniai pagrindai“ — Dr. J. Kau- pas.

„Istorinis žvilgsnis į lietuvių tautos filosofus“ — Kun. Dr. J. Kubilius, S. J.

„Jaunieji kūrėjai pavergti- je Lietuvoje“ — R. Šilbajoris.

Suvažiavimo metu taip pat įvyks Akademinių Skautų Są- jūdžio ir jo padalinių — Aka- deminės Skaučių Draugovės ir Liet. Stud. Skautų Korp! Vytis — organizaciniai posė- džiai. Suvažiavimo metu įvyks studijuojančiųjų A. S. S. na- rių meno paroda, gi šeštadie- nio vakare numatoma iškilmin-

Priemonių tokiu paspaudi- mui tikriausiai yra, bet spaudi- mui ne prieš naująją Vyriausy- bę kuri visiškai nebegalinti su- siklijuoti ir kuri vis viena ir toliau būsimi bejėgė prieš tą buržuazinių bei komunistinių priešininkų sąjungą. Čia reikia

paspausti šovinius,

kurių pakvaišusios didybės svaichiojimai, nuo pat išlaisvi- nimo laikų, esmėje tik dėka amerikiečių visokeriopai pagal- bai buvo galimi ir kurie, tik- riausiai, nors ir grieždami dan- timis, labai greitai visą savo politinę laikyseną labai greitai pakeistų paskui pasikeitusius „ekonominius interesus“.

Šiandieną čia klausimas jau skamba šitaip: ar galima abe- jingai žiūrėti į tai, kaip zalin- ga ir laisvojo pasaulio princi- pams bei vakarietiška solida- rumą pašiepiantį komunistų, pužadistų bei kitokių asociali- nių elementų „sąjungą“, iš pra- džiū šiaurės, o paskui per visą Afriką bei Artimuosius Rytus

į Maskvos būdį

suvarys ir Atlanto paktą, kurį kažkokiomis puspriemonėmis baimingai norima gelbėti, ka- riškai, politiškai ir ekonomi- kai visiškai suardys. Tokį tiks- lą turi Maskva, gi dabartinė Prancūzijos „liga“ yra itas vanduo Maskvos „malūnui“.

Dėl neryžtingumo ir klai-

ga vakarieni su menine prog- rama ir šokiais. Laukiama apie 120 dalyvių.

Suvažiavimas pradedamas šeštadienį, gegužės 10 d., 11. 30 val. ryto; visi posėdžiai įvy- ks YMCA patalpose (1001 S. Wright St., Champaign, Ill.). Organizacinį darbą atlieka Ur- banos A. S. S. skyrius, visa klausimais kreiptis sekančių adresu: T. Remeikis, 518 E. Green St., Champaign, Ill.

LIETUVOS KOOPERATYVAI

Pranešė Vilniaus radijas, paduodamas pasikalbėjimą su Lietuvos vartotojų kooperaty- vų sąjungos pirmininko pava- duotoju Juozu Kvietkum, ry- šium su prasidėjusiu tą dieną V-ju Lietuvos kooperatininkų suvažiavimu Vilniuje, kad pra- ėjusiais metais Lietuvos ko- operatyvai iš užsienio įsivežė prekių už 60 milijonų rublių, šiemet numatytos sutartys už 90 mil. rublių. Būsią išsivežta vilnionių audinių, trikotažo, dra- bužių, avalynės, šaldytuvų, siuvamų mašinų, motociklų, dyzelinių motorų ir elektrinių. Elena Kepalaitė gegužės 17 d. New Yorke ruošia išraiškos šokio koncertą.

dingai suprastų interesų, jau kartą Vokietijos tokia pat li- ga tapo Pasaulio katastrofos priežastimi. Laisvasis pasaulis negali sau leisti antrą kar- tį pat klaidą pakartoti. Iš- mintingi, realistai ir tikrai de- mokratiškai nuisteikę prancū- zai neabejotinai, galutinėje iš- vadoje, džiaugsis savo sąjungi- ninkų pagalba ta kryptimi. Šiandien Prancūzija jau yra tiek toli, jog turinti pasirink- ti: ar Alžyrą prarasti labai sa- vo draugų ar savo ir viso lais- vojo pasaulio priešų naudai. Kitokios išeities jau nėra!

Pužadistai, tuo tarpu, „ne- snaudžia“, lygiai kaip ir ko- munistai. Paryžiuje pilna atsi- rado plakatų ir atsisaukimų (nors dar ir ne garsiai) ragi- nančių prie „perversmo“, prie V Respublikos sudarymo.

Mes tai gal geriausiai žino- me, kaip yra skaudu kada te- viskės žemę mindžioja sveti- mo batai. Kiti reikalas, kad prancūzai atėjo į Alžyrą, kaip į visai primityvų kraštą, kuris tik dėka Prancūzijos pastan- goms bei kapitalui (o tai šian- dieną ir riša prancūzus prie Algyro) įžengė į civilizacijos kelią. Bet šiandieną Alžyras jau toli yra išėjęs iš „primity- vių tautų vystyklų“. Jis

„subrendo“ laisvei.

Užtat, kuo greičiau Alžyro klausimas bus pflnumoje iš- spręstas, net jei reikia, panau- dojus NATO spaudimą į Pran- cūziją, tuo geriau bus visam laisvam pasauliui. Savo ruož- tu tai ir Prancūziją aiškiai pa- statys šiaurės barikadose ir mū- sų kovoje dėl Lietuvos išlais- vinimo.

Rimvydas.

Anapus geležinės uždangos

CHRUŠČIOVAS — NEVAINIKUOTAS RAUDONO SIOS IMPERIJOS CARAS

Išspyręs Bulganiną ir prie- kitų savo svarbių pareigų pri- sidėjęs dar Bulganino turėtą vietą ir tuo visai sunaikinės- sovietų ministerio pirmininko „kolektyvios vadovybės“ mitą, Nikita Chruščiovas atidengė ir pristatė save pasauliui kaipo- neginčijamą ir neabejotiną So- vietų Sąjungos diktatorių.

Nikita Chruščiovas, kuris bu- vo pasmerkęs stalinizmą, kai po asmens garbinimo kultą, pats iškilo į augštybes kaipo- įtakingiausia ir galingiausia asmenybė Rusijoje, jei ne nuo Rasputino, tai bent nuo Stali- no laikų.

Vakarų pasauliui jis pasiro- dė sovietinėje scenoje tikrai kaip neaiški maža dėmelė kaž- kur toli scenos užpakalinėje da- lyje, bet palaipsniui vis atėjo c- senos priekini ir vis didėjo, kol galų gale, nustūmęs kitus iš savo kelio, jis pats vienas už- pildė ir užėmė visą sovietinės scenos frontą.

Kai kurie vakariečiai sovie- tų stebėtojai ir ekspertai spė- ja, kad Chruščiovas galys pa- sirodyti dar pavojingesnis kaip Stalinas. Vieni iš šių eksper- tų sako, kad jis galys būti toks pat žiaurus, negailestingas, kaip Stalinas ir net dar paslap- tingesnis ir klastingesnis, ta- čiau ne toks griežtas ir ne toks užsispyręs. Kiti sovietų eks- pertai spelioja, kod su Chruš- čiovu būsią dabar lengviau su- sitarti, nes jis labai saugiai jau- čiasi savo „balne“.

Sovietinė užsienio politika, beveik tikras dalykas, pasida- rysianti daugiau dinamiška — veiklesnė, energingesnė, lanks- tesnė ir judresnė, tačiau neži- nia, kuria kryptimi. Viskas ga- li pakrypti į geresnę ar bloges- nę pusę. Stalino paveiktas vakarams buvo šaltas priešin- gumas ir ryžtingumas — apsi- sprendimas, o Nikita Chruš- čiovas yra nepastovus. Vieną dieną jis gali būti prielankus, draugiškas, malonios nuotai- kos ir besišypsas kaip mėnu- lis su vodkos stiklu rankoje. Tačiau kitą dieną jis suraukęs plikę keikia ir pliekia vakarų pasaulį grūdodamas, grąsinda- mas ir pranašaudamas galą vakariečių „valdančiai klasei“.

Chruščiovas gerai visiems ži- nomas triukšmingo girtuoklia- vimo įprotis matyti menkai pakenkę jo karjierai ir kopi- mui į viršūnes, jei nekalbėti apie žalą jo sveikatai, o jo nu- stumtieji nuo sovietinės val- džios lovio varžovai kaip Ma- lenkovas, Molotovas ir Žuko- vas tik gali pasigailėti nevar- toję jo markės vodkos, o dar- labiau nesupratimo jo gudry- os ir suktos strategijos kopiant į raudonosios imperijos sostą.

Chruščiovas yra susitikęs ir kalbėjęs su visa eile vakarie- čių spaudos atstovų, kurių dau- geliui pavyko išspausti atsaky- mus į klausimus. Chruščiovas turi įpratimą trinti dešinę ran- ka apskritimą darančiu judė- siu savo plikę, kada jis nutai- sęs savo nuo vodkos išpučiusia me veide, malonią šypsena, at- sakinėja sunkius klausimus va- kariečiams žurnalistams.

Taip Nikita Chruščiovas, su- laukęs 63 metų amžiaus, bu- vęs kasyklų darbininkas, kol- chozininkas ir šaltkalvis, o II-

rojo pasaulinio karo metu pag- rindinis Stalino „kirvininkas“ Ukrainoje, kuriam priklauso daugelio tūkstančių nekaltų žmonių sunaikinimas, už ką jis buvo vadinamas „Ukrainos skerdiku“, neginčijamai pasi- darė visagaliu Kremliaus val- dovą!

Londono „Times“ spėja, kad netolimoje ateityje Chruščio- vas galys dar pasiimti iš dabar K. Vorosilovo laikomą Sov. Sąjungos prezidento vietą, ta- čiau tai nebūtų toks reikšmin- gas įvykis, kaip perėmimas premjero vietos iš didžiausio jo sovietijos propagandinių laiškų rašytojo Bulganino, ne- žiūrint to, kad Bulganinas sa- vo lūpomis ir laiškais, be abe- jo, išreikšdavęs ne savo, o tik Chruščiovo mintis.

Nors Chruščiovo palypėji- mas į augščiausią Kremliaus viršūnę nėra malonu vakarie- čių politikams, tačiau jie drau- ge su kairuriais sovietinės po- litikos žinovais mėgina suras- ti kai kurių vilčių. Kai kurie iš šių ekspertų sako, kad So- vietų Sąjungoje jei ir ne visai prapuolusi, tai labai sumažėju- si slaptosios policijos jėga ir galia, kurią atstatyti Chruščio- vui būtų sunku. Sovietų Sąjun- goje šiuo laiku esą šiek tiek at- slūgusios buvusios įtemptos nuotaikos ir kad dabartinis So- vietų S-gos išauklėtasis ir iš- moksintasis elitas, kaip moks- lininkai, technologai ir pramo- nės vadovai, jau pradeda duo- ti suprasti ir pajusti savo bu- vimą. Be to, Chruščiovo sumų- tieji ir pažemintieji biurokra- tai, raudonoji armija ir daug- partiečių ilgai dar lažysis iš- jo gautas žaizdas ir nepamirš, kas už tai kaltas...

Dar kai kurie vakariečių so- vietiniai ekspertai sako, kad galima tikėtis, Chruščiovas pra- dėsią vaidinti didžiausiojo pa- saulyje taikos apaštalo rolę jis- tam reikalui galys padaryti va- karams naujų ir dramatiškų pasiūlymų. Tai visa paaikš- kės ateityje.

Gi tuo tarpu vakarų pasau- lio politikai ir sovietiniai eks- pertai turėtų atsiminti, kad so- vietų politikos tikslai ir strate- gija nepasikeitė per paskuti- niuos 40 metų, tai yra maža vil- ties, kad visa tai pakeistų ir- dabartinis galingiausias Krem- liaus bosas ir caras — Nikita Chruščiovas.

J. Skardis.

PENKI TUKSTANČIAI MARKIŲ VAIKUČIAMS IR LIGONIAMS

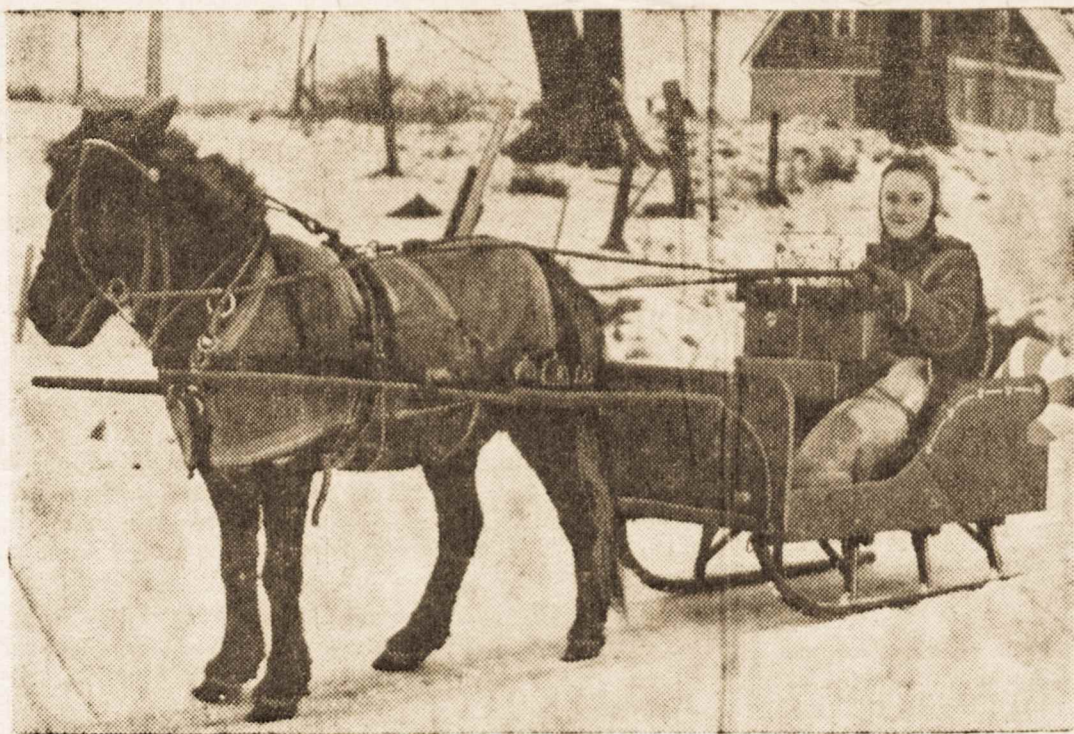
Velykų proga BALFo Cent- ro Valdyba paskyrė 5,000 DM mūsų tremtinių, esančių Vaka- rų Vokietijoje, Vokietijoje, vaikučiams ir ligoniams.

BALFO SEIMAS

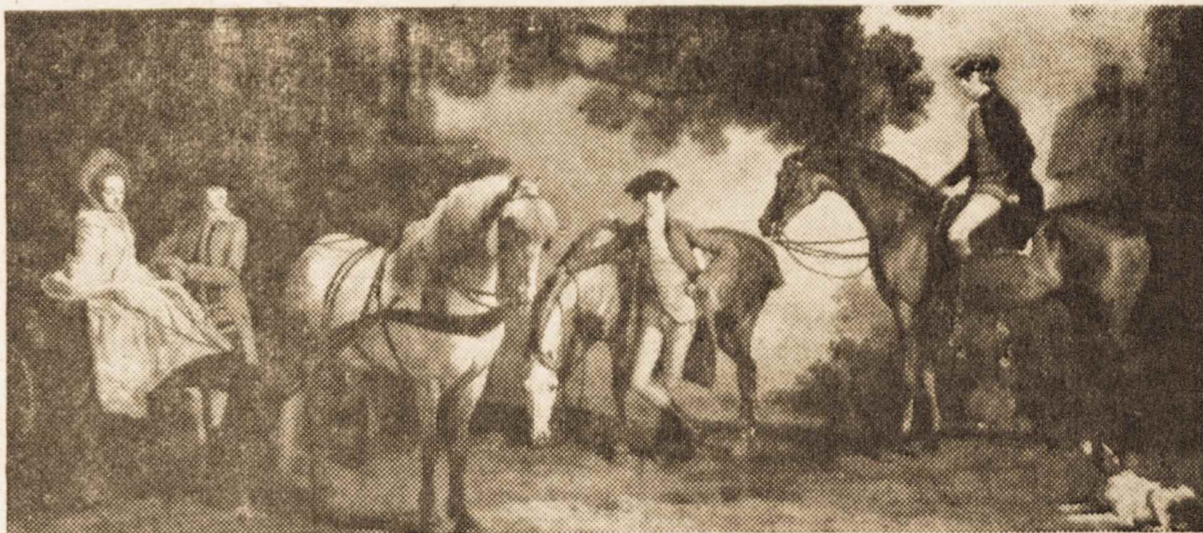
BALFo Centro Valdybos ir direktorių nutarimu 1958 m. BALFo Seimas bus šaukiamas Newark, N. J. lapkričio 22—23 d. d.

BALFAS GAVO 20.000 DOL.

Amerikos vyskupai per BAL- Fo pirm. kan. dr. J. Končijų perdavė BALFui 20,000 dole- rių, skirtų sušelpi mūsų tėvy- nės kankinius katalikus, kuni- gus ir vienuolius.

Panašūs vaizdai buvo nuolatiniai Kanadoje tada, kai dar ne buvo automobilių. Arglio traukiamos rogės tada buvo pagrindinė susisiekimo priemonė žiemą, jungusi atskiras pionierių sodybas net ir ten, kur nebuvo kelių. Vasarą tokių vietovių gyventojai susisiekdavo vandens keliais. Paveiksle matome Gail Siddall, 11, ir Terra Nova iš Mulmur apylinkės, Ont. pasi- kinkusias Shetland ponį ir rogutes. (CS).

George Stubbs, beveik prieš porą šimtmečių gyvenęs anglų arklių portretistas, atlik- davo savo darbą su nepaprastu tikslumu. Matome jo paveikslą, pavadintą „The Mel- bourne and Milbanke Families“. Šis paveikslas yra vienas iš šešiasdešimt aštuonių, ku- rių paroda įvyko Toronto Meno Galerijoje. (CS).

Muzika - gyvenimo palydovė

RASO ALFONSAS GRAUSLYS

Šiuo klausimu susirūpinti tikrai verta. Juk nereikia nieko įtikinėti, nes norintieji ma tyti patys mato, kad mūsų ap linkoje dvasinės vertybės yra nedaug branginamos. Nebranginamas ir tasai grožis, kuris, sklisdamas iš geros muzikos, pripildo mūsų dvasią. Nektart tenka pastebėti, kaip net besimokas mūsų jaunimas vis labiau ir labiau tolsta nuo tikrojo grožio. Užtenka tik atsukti radiją ar televiziją, kur yra perduodama kokia nors klasikinė muzika, baletas ar operos ištrauka, ir jaunimas tuojau išbėgioja. Tai rodo grožio jausmo ir dvasinės kultūros nykumą. Štai dėl ko, neužtikinant šiuo klausimu populiarių straipsnių spaudoje, tenka kelti spaudoje reikalą daugiau susidomėti muzika. Muzikoje yra tiek dvasią ugdančių pradų, kad ji užtarnauja tapti nuolatine mūsų gyvenimo palydove.

Dažniausia iš nesidominčio muzika žmogaus lūpų tenka išgirsti pasakymą: „Aš muzikos nesuprantu!“. Ir nenuostabu. Jei kiekviena meninė tampa neapčiuopiamaisiam meno, yra paslapties, tai muzikoje ypač daugiausiai paslapties. Jei kiekvieną meną veikia jį kuriančiojo slaptinga pasamonė, tai tos pasamonės veikimą labiau siai galima pajusti muzikoje. Štai kodėl neįprastai ir muzikos klausymą reakcija — „ne suprantu“.

Labai įdomu žinoti, kaip dieji žmonės išgyveno muziką. Jų laikysena muzikos atžvilgiu gali padėti ne vienam tik kāmui nusistatyti šiuo klausimu. Paminėsime čia keletą įvairių tautų rašytojų.

Prancūzų Akademijos narys ir vienas žymiausių prancūzų katalikų rašytojų Fr. Mauriac savo trijų tomų dienoraštyje dažnai prisimena muziką, kuri jam esanti įžanga į rašytojo darbą, kuri jo darbą nuolat lydi ir kuri kiekvieną vakarą, prieš einant gulėti, tam pa nuostabių jo darbo atlyginimu. Mėgiamiausias jo kompozitorius — Mozartas. Muzika, kurioje jis tartum duoda mums savo švelnią, iškankintą širdį, yra lyg vėverselio daina saulėje, išspaudžianti asą

ras. „Toje liūdnoje Europoje girdime nematomą vėverselį, augštai dainuojantį. Jį išgirdę, mes išitikiname, kad lojus egzistuoja — tai neišsakomas Mozarto muzikos pasaulis“. Anot rašytojo, muzika kai kuriems padeda pakelti gyvenimą, kurio jie dėl savo prigimties jautrumo nepakeltų. Ir jis nurodo rašytoją Duhamel, kuriam Bacho ir Mozarto muzika padeda gyventi. Savo dienoraštyje jis mini ir rašytoją Charles de Bos, kurs prašė, kad prieš miršį jam pagrotų ką nors iš Bacho muzikos. To prašė, anot Mauriac, tas žmogus, kuris skaitė ir mąstė kasdien breviatorių, kuris buvo praktikuojas ir pamaldus krikščionis, bet kurs niekada negalvojo, kad evangelija galėtų jį atskirti nuo poetų, filosofų, dailininkų ir muzikų.

Minėtas rašytojas G. Duhamel savo knygoje „La musique consolatrice“ neranda pakankamai entuziastingų žodžių išreikšti muzikos palaimai. Jau knygos įžangoje jis sakosi dėkojantis tiems nuostabiems žmonėms — kompozitoriams, kurie jam padėję gyventi, mylėti, džiaugtis ir kentėti. Jo žodžiais, muzika ne apvilnia ir visokeriopai laimei sugriuvus. Ji viena griuvėsiuose ir pelenuose budi su mumis, Muzika — tai tėvynė ir prieglauda. Jis nori apie muzikos grožį kalbėti visiems. „Per muziką, tuos dangiškuosius varstus, mes išeiname iš sielos ne turtu“. Jis ir jo šeima, galima sakyti, minta muziką. Išstius tris mėnesius drauge su šeima jis klausosi savo mėgiamo garbinamo Bacho „Magnificat“, vis iš naujo raskdamas savo dvasiai stiprinančio maisto. Pirmojo Didžiojo karo metu patekęs kariuomenėn, būdamas fronto apkasuose, jis labiausiai kenčia dėl muzikos stokos. Vieno kareivio muziko skatinamas, jis, mūšius, pertraukomis pasi naudodamas, pradeda mokytis groti fleitą. Toji muzika jam palengvindavo kančią ir padėdavo užsimiršti savo vargą.

Knygos pabaigoje pareiškia pagidavimą, kad, jam mirštant, mistinė muzika padėtų perna saulėje, išspaudžianti asą

kad tą paskutinę valandėlę ne truktų jam muzikos, kuri kilnino jo gyvenimą.

Giliai atjautė muziką ir prancūzų rašytojas J. Green. „Klausydamas muzikos, aš išgyvenu malonų išpuolį, kad anas pasaulis yra arti... jis yra tiesos pasaulis, Dievo karalystė... Devintosios simfonijos pirmieji takai atidengė man naują pasaulį...“

Metus žvilgsnį į vokiečių rašytojus, pamatome, kad didžiajam poetui R. M. Rilke muzika darė tokią įtaką, kad jo je slypinčios ir jį pagaunančios galybės jis beveik bijojo. Didieji simfoniniai kūriniai jo psichines jėgas labai įtempdavo. Nenuostabu — juk jis tu rėjo taip jautriai garsams pagauti dvasinę klausą! Kai jis gyveno Romoje, labiausiai mėgo fontanų čiuurleniančio vandens garsą. Tačiau jis labai brangino tylą — tą pagrindinę sąlygą pagauti švelniausius garsams.

H. Hesas, tas subtilus vokiečių poetas, sako, kad muzika jam atrodo lyg gyvasis medis, ant kurio šakų ir šiandien gali augti rožaus obuoliai. Muzikos klausantis, jam atrodo, kad, „tartum auksinės šviesos lašai, krinta tonai tyloje“.

Gal labiausiai intriguojančių ir lenkiančių muziką susidomėti minčių yra davęs rašytojas F. Werfel, kuris taip yra išsireiškęs: „Kas bent kartą yra muziką išgyvenęs, gerai žino, kad tas, kuris jos nėra išgyvenęs, yra elgeta“. Tą pat konkretiau nusakant, galima teigti, kad to, ką muzika duoda, žodžiais neišreiški, tai reikia pačiam pajusti, reikia pajusti tą dvasios praturtinimą, kuris ateina drauge su muzika.

Slavų rašytojai taip pat muziką labai vertino ir giliai išgyveno. Užtenka paminėti L. Tolstojų. Kartą rašytojui Buinui Tolstojus pasakė, kad jei visa mūsų civilizacija žūtų, jis to nesigailėtų, jam būtų gaila tik muzikos. Su nieku kitu jam mirštant nebūsią gaila skirtis, tik su muzika. Klausydamasis muzikos, jis visas išoriškai pasikeisdavo ir jo veidas nušviesdavo.

Labai giliai muziką veikė ir mūsų Adomą Mickevičių. Yra pasakojamas labai įdomus jo gyvenimo įvykis. Kartą Pary

žiujė rašytojos G. Sand salio ne, mažame draugų būrelyje, skambino kompozitoriaus Chopin savo improvizacijas. Atvyko Mickevičius ir, kukliai pasisveikinęs, atsisėdo saliono kampelyje. Jis visiškai paskendo skambinanose muzikos melodijose. Įbėgusi salionan tarnaitė pranešė, kad miegamajame kilo gaisras. Muzika nutrūko, visi sumišę išbėgo iš saliono... Praėjo valanda, kol gaisrą sustabdė. Iš išgaščio atsipeikėję ir apsižvalę, visi pastebėjo, kad nėra Mickevičiaus. Pradėjo jį ieškoti ir surado jį tame pačiame saliono kampelyje susikaupusį ir nepastebėjusį, kas dėjos aplinkui. Jo dvasioje dar tebeskambėjo girdėta muzika.

Kaip plačiai siekia ir žmonių širdyse giliai banguoja didžiųjų muzikų kūryba, tai gali gerai pavaizduoti dabartinėje Lenkijoje išleistasis didelis ir puikus Chopin'o šimto metų mirties sukakčiai paminėti leidinys. Jame šimtai poetų to šimto metų po jo mirties laiko tarpje savo poetine kūryba pagerbia jo muziką ir atskirus tos muzikos kūrinius. Vairo rykštės spalvų šviesomis nušvinta išsiveržę iš jų širdžių jausmai, o to išsiveržimo pagrindas yra įžangoje nusakytas: „Kas kartą gyvenime atverė jo muzikai akis, tas negali neatverti ir širdies“.

* * *

Pagaliau kyla klausimas, ką reikia daryti, kad muziką su prastum ir pamiltum. Pirmiausia reikia vengti klausytis blogos muzikos, to laiko gaišinimo ir to dvasios skurdinimo, kuris ateina drauge su ja. Kaip girtuoklis nemėgsta skanių vaisių sulčių, taip ir nuolat klausydamis disharmonijos ir triukšmų gos afriekiečių melodijos bei ritmikos persunkto dūžo muzikos, visiškai svetimos vakarų kultūros žmogui, mes patenkame pavojun visiška nuostoti skonio pajautimo gerai, klasiškai didžiųjų kompozitorių muzikai. Maža to. Mūsų klausymo medžiaga ir turinys apsprendžia mūsų vidaus kultūrą, anot žinomo posakio: „Pasakyk man, ko tu klausai; ir aš pasakysiu, kas tu esi“.

Toliau, reikia sąmoningai, planingai, reguliariai ir atidžiai klausytis geros muzikos. Klausytis sąmoningai, tai rei

V. Verikailio Kvarteto koncertas

Aušros Vartų suuoštasis V. Verikailio kvarteto koncertas balandžio 19 d. buvo mūsų balsą žymiai išvystė — jis dabar skambus, tvirtai valdomas ir žymiai sustiprėjęs.

Pirmu atsilankymu kvartetas susilaukė gražaus susidomėjimo, nes sale, taipinanti apie 500 vietų, buvo artipilnė.

Koncerto pagrindą sudarė pats kvartetas: H. Rožaitis I tenoras, A. Žibakas II tenoras, A. Brazys baritonas ir J. Zubrickas bosas. Baisai gražūs visi, nors stovį vienas prieš kitą bosas su tenoru ne lygaus pajėgumo, ir bosas vienoje ketveriukėje stipriai vyrauja, net ir visam kvartetui. Gera sudaromas balsų sąsą kamba ir išlaikoma intonacija veik be žymesnių sušlubavimų. Balsų derinys ir sąskambis dainingas ir malonus.

Kitaip koncertą vedant, negu jis buvo vedamas, galėtų vyrauti pats vedėjas, V. Veri

kaitis, nes jo naudai reikia pasakyti, kad per kelis metus, kai baigė konservatoriją, jis savo balsą žymiai išvystė — jis dabar skambus, tvirtai valdomas ir žymiai sustiprėjęs. Solistė S. Mašalaitė turi gerą medžiagą — stiprų lyrinį sopraną, malonaus tembro, pakankamos skalės. Ji gali būti gera solistė, ne taip, kaip kvarteto vedėjas lyg ir nuvertindamas ją pristatė „nepretenduojančia“. Iš jos, jeigu dirbtų ir muzikaliai bręstų, būtų pirmos rūšies solistė, todėl ji tikrai gali būti „pretenduojančia“.

Bet jeigu su koncertų sudėtim lengva situoti, tai dėl programos tenka daug paįkinti.

Koncerto programa nusken do šlageriuose, kurie koncerto galą nyko savo efektingumu ir įspūdingumu. Kvarteto vedėjui patartina koncertų programą peržiūrėti iš esmės ir pagrindinai.

Visų pirma, jeigu šis kvartetas yra lietuviskas, tai būtinai atkreipti dėmesį į lietuvių muziką, kurios yra marios ir nepaprasto grožio. Muzikamenininkas to negali nežinoti ir nepasinaudoti. Kodėl negalima būtų kvartetui paaranžuoti lietuvių liaudies dainų, kurių turime įvairiausių žanrų? Jos didele persvara atstovauja jau nuveikusius ir visur per radiją ir televiziją girdimus šlagerius, kuriais koncertas būtų perpildytas. Toliau, labai patartina ir programa meniškesniai sudaryti, kad ir iš tos medžiagos, kuri buvo patiekta. Juk galima buvo išskirti meniniu atžvilgiu vertingus dalykus į vieną grupę, o menkesnius, šlagerinius numerius — į kitą. Be to, ir numerių eilė verta patvarkymo. Išmokslint, muzikas turi žinoti, kuriam dalykui priklauso kokia vieta. Menki operetiniai dalykai ne siderina su rimtų operų ariomis. Kiekvienam dalykui yra savo ir vieta. To reikalauja muzikinis skonis, ypač, jeigu mes iš rimtų koncertantų laukiame ne tiksliai to vakaro programos, bet nors ir nedidelės, bet vis dėlto muzikinės kultūros. Šia prasme, mūsų muzikantų (LL).

Nukelta į 5-tą psl.

V. MYKOLAITIS-PUTINAS 'ROMANAS

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS 1861—1864 METAIS VAIZDAI

28.

Kai visi pailso ir muzika nutilo, iš ano aikštės krašto, kur telkėsi daugiausia žmonių, nuskambėjo skardus vyro balsas. Kažkas pradėjo sakyti prakalbą. „Visi, kas stovejo, sėdinėjo, šnekučiavosi atokiau, sukruto ir bėgo klausyti kalbėtojo. Pro Petrą prabėgdami, du vyrukai šūktelėjo: — Mackevičius kalba!“

Pranciškus su savo pašnekovais nusisukubino paskui juos, o Petras taip ir pasiliko besėdintis vienas. Keistas abejingumas, sukaustęs jį visą, neleidžia jam atsiplėsti nuo tos pusės, kurios atramą jis jautė savo pečiais ir galva. Ir jam buvo gera jausti tą raminančią vienatvę ir pamažu blėstančią širdyje aistą.

Staiga šalia jo kažkas subruzdavo. Jis pakreipė galvą ir pamatė greta stovintį barzdota vyriškį, įdėmiai įbėdusį į jį savo žvilgsnį.

— Tai ką, Petrai? Nepažįsti manęs? — prakalbino tas.

— Juozai! Tu?!

Viena akimirka Balsys nusikratė savo sustingimu, pašo ko nuo žemės ir stvėrė Pranaičio ranką.

— Taigi matai. Neini pamokslo klausyti? — pasišaipė Pranaitis. — Atrodai sugniužęs, nusiminęs kažko...

— Niekis... Nusišokau... — tyčia sumelavo Petras.

— Linksma su ponais? — Pranaičio balse suvirpėjo piktą gaidą. — Na, ką gi... šokite, jei linksma... Mudviem ne pakeliui... Čia vi su balti dantys, tik nežinia, kas už dantų yra...

Jis jau buvo besisukęs nueiti, bet Petras vėl nustvėrė jo ranką.

— Juozai, ką tu?! Juokų nepažįsti?... Sėsk, pasikalbėsime.

Pranaitis atlyžo.

— Einam už tų krūmų. Čia per daug aišku... Velnias mane pagundė! Neiškenčiau ir aš čia nepasižvalges... Be reikalo. Na gerai, kad bent tave sutikau.

Juodu pasitraukė už krūmų, susėdo ir ėmė kalbėtis. Bet pašnekėsęs nesisekė. Petrai rūpejo sužinoti, kur ir kaip juos pasvečius. Ar teisybė, kad jis susidėjęs su plėšikais, keliuos žmones užplūdinėjęs ir dvarus plėšias?

Pranaitis aiškiai pasisakė vengė. Tiesa, su keliais naršiais vyrukais jis turįs saugią prieglaudą Žaliojoje girioje. Taip, je pagasdinę ir pakratę vieną kitą ponelį, nes gyventi juk reikia. Dabar, vasara, tai pramisti nesunku, o rudenį pažiūrėsia. Rytojumi jie per daug nesirūpina.

Žiūrėjo Petras į sulysusį, apžėlusį Pranaičio veidą, į jo

apdriskusius drabužius, ir gailėsyp spaudė jam širdį. Jis bandė prikalbėti draugą mesti tą pavojingą plėšikavimo kelią, pa traukti kur nors į Žemaitiją ir susirasti geresnę, doresnę duoną.

Bet Pranaitis nė klausyti apie tai nenorėjo. Nesą jam kiti tokio kelio nė kitokio gyvenimo. Sukilimą ruošia ponai, ir kvailas, kas tikisi geresnio gyvenimo.

Jis nutilo, panarino galvą, atsisėmė ant alkūnės ir kažką sunkiai mąstė. Tylėjo ir Petras. Iš ano krašto aikštės sklido skardus kalbėtojo balsas, bet žodžių nebuvo galima su prasti.

Pagaliau Pranaitis pakėlė galvą, atsisėdo tiesiai, apkabinom rankomis kelius ir, įsmeigęs į Petrą savo karštingiškai degančias akis, prašneko sunkiai valdydamasis:

— Tu nori žinoti, dėl ko aš toks?... Dėl ko susidėjau su razbainikais?... Dėl ko man niekas nemielas?... Jei nori, pasakyk. Žinau, kad tu supasi. Taigi, jei nori žinoti — Jieva mane šaukia... Nuo perito rudens, nuo to atsitikimo aš neturiu ramybės. Aš niekam to nesakiau, nė neparodžiau. Žinai, aš nė koks pliuza... Valdytis moku. Norėjau užmušti Skrodskį ir Rubikį, dvarą padegti. Paskui Jieva pradėjo man sapnuotis... Kaip gyva... Atsimeni Kėdainius, tą Gugi, paraką, didelį žvėrį?... Jau tada aš pagalvojau, kas tas didelis žvėris. O tu dar Jieva priminei. Kai ištrūkiau šilėnuose iš Skrodskio saldotų, aš vietos sau neradau. Vėl Jieva ėmė sapnuotis. O apie mišką jau ir anksčiau galvojau. Tad ir išėjau... O kas man?... Dabar vasara, girojį gražu. Žvėrienos užtenka, mažų žvėriukščių... O didelio aš nepamiršau... Tegau ateis ruduo. Tada...

Jis nebaigė ir taip pasiliko besėdintis į tolį įbėstų klaidiu žvilgsniu. Petras nieko jam nesakė, nesiginčijo, neįtikinėjo. Jis gerai pažinojo atkaklį savo draugo būdą.

Tuo tarpu aikštėje kalbėtojas nutilo. Pasigirdo šūkavimai ir daugelio balsų ošimas. Prakalba, matyt, pasibaigė. Pranaitis pakilo nuo žemės ir pro krūmo šakas atsargiai pažvelgė į aikštę.

— Būk ramus, — padaršino jį Balsys. — Kas čia tave pažins?...

— Pažins nepažins, tik aš pripratęs būti atsargus. O bi joti tai aš nieko nebijau, kol turiu, va, šitą.

Jis išsitraukė iš po trinių didelį, juodą pistoletą ir pasū pavjo jį rankoje.

— Gerai muša! Žadėjau ir tau parūpinti. Bet kažin... Mums reikalingesni. Na, lik sveikas. Žmonės ima vaikščioti. Jis įsikilo atgal pistoletą ir greit dingo miško tankmėje.

Petras išlindo iš krūmų ir iš lėto nuėjo aikštės pakraščių, žvalgydamasis, bene pamatys kur Katrę. Pro jį praėjo keli vyrai šnekučiuodami:

— Kai kalba Mackevičius, tai yra ko paklausyti.

— Matai, ir jis sako kad mokėti už žemę nereikia.

— Ponams tai jo kalba nelabai patiko.

— Kur patiks! Žemės iš savo rankų paleisti nenori.

— O Mackevičius sako, kas kokią žemę dirba, tai jo ir yra.

— O kas neturi, tai gaus.

— Kažin, ar gaus? Iš kur visiems paimsi?

— Iš grafų atims.

— Tuščios šnekos!

— Tai ką? Su ponais eisi?...

Kai jie nutolo, Petras sustojo po medžiu ir ėmė tyrinėti aikštę. Jo širdy nebliko nei pykčio, nei abejingumo, tik au go skausmingas troškimas pamatyti Katrę. Petrai besizvalgant po aikštę, staiga jį užklupo Adomėlis.

— Petrai, girdėjai Mackevičių? Tai kad kalba!

— Ne, Adomai, negirdėjau.

— Negirdėjai? Na, tai ko čia mes atvažiuavome?

— Aš buvau kitur užsiėmęs. Papasakosi man grįžtant.

— E, ką jau aš... Niekas negali to papasakoti. Reikia pačiam išgirsti, — nusivylęs priekaištavo Adomėlis.

Tuo tarpu Petras išvydo Katrę, čia pat, netoliese, šniru sį iš žmonių būrio. Ji ėjo nuo aikštės į pievelę, nešdama rankoje ryšulį.

— Katryte! — šūktelėjo Petras. Šilta kraujo banga perliejo jam veidą.

Katrė sustojo, atsigręžė, paleido ryšulį ir bėgo jo pasitikti.

Adomėlis, šypsodamasis vienas sau, įsimaišė į žmones.

Petras sustvėrė jos ranką.

— Katryte, — vos beištarė iš susiaurėjimo. — Tu už miršai mane?... nelaukei?... nesitikejai manęs?

— Petreli, vai kaip aš tavęs laukiau, kaip tavęs išsiilgau, bet niekaip negalėjau ištrūkti!

Jis vedėsi ją toliau nuo aikštės, ir, radę išvirtusį beržą, abu susėdo ant jo kamieno.

Arti susiglaudę ir pajutę savo artumą, juodu užniršo vi sa, kas darėsi aplinkui. Dešinė ranka jis stipriai apglėbė jos liemenį, pritraukė prie savoj ir bučiavo jos lūpas, jausdamas ir jos ilgėsingą, guodžiantį pabučiavimą. Visas judvieju viet natvėje išgyventas rūpestis ir sielvartas, abejones ir viltys, ir štai dabar pasimatymo džiaugsmas susikaupė šiose susitikimo akimirkose.

— Oi, Petreli, — kalbėjo ji, savo žvilgsniu glamonėda ma jį visą. — Kaip aš tavęs pasiilgau! Aš tave prisimindavau, apie tave galvodavau guldama ir keldama, kur tik eida vau, ką tik dirbdavau. Tu su manim būdavai visur ir visuo met. O tu ar dar tebemyli mane?

— Katryte! Ir tu dar klausai? — stebėjosi Petras, vėl spausdamas ją prie savęs ir bučiavodamas lūpas ir skruostus.

— Aš gi dėl tavęs iš galvos išėjau, sau vietos nerasdavau, be tavęs man gyvenimas pasidarė nebemielas. Kam aš palikau tave vieną!

(d. b.)

KULTŪRINĖ KRONIKA

PASKIRTA „AIDŲ“
PREMIJA

„Aidų“ literatūros premijos komisija, susidedanti iš pirmo ninko Antano Vaičiuliaičio, sekretoriaus Vlados Proszkūnai, tės, narių — Leonardo Andriejaus, Stepo Zobarsko ir Leonardo Zitkevičiaus, 1958 m. balandžio 20 d. savo posėdyje Broklyne „Aidų“ grožinės literatūros premiją visais balsais paskyrė Albinui Baranaukui už jo novelių rinkinį „Sniego platumos“, kuriame autorius brandžia kalba ir stilium bei skaidriu humoru pavaizdavo tradicinę lietuviškąją buity, atskleidždamas joje naujų ir gaivių atspalvių.

Premija įteikta balandžio 27 d. „Aidų“ koncerte — literatūros vakare Toronte.

IŠEJO TRYLIKTAŠIS LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TOMAS

Šiame tome, kaip ir kituose, daugybė medžiagos, kurios labai žymiai dalį sudaro lietuviški dalykai. Kaip tiksliai daugiš svarbesniųjų straipsnių apima lietuviškuosius dalykus, kaip lietuvių istorijos, kultūros, vietovių ir tt. aprašymai. Daug žymių asmenų — veikėjų, menininkų ir tt.

DVI DIDELIO GROŽIO KNYGOS

NL red. gavo paminėti dvi Tėviškės leidyklos išleistas didelio grožio knygas: J. Prunskio ir Vl. Vijeikio paruoštą 50 puslapių knygą „Motina“ ir P. Babicko ir Vl. Vijeikio paruoštą 100 puslapių „Gintaro krantas“.

Šios dvi knygos yra tikrai meniškai išleistos. Pirmajai tekstus surinko J. Prunskis, antrajai parašė P. Babickas, bet abios knygos puikiai meniškai išpavidalino dailininkas Vl. Vijeikis. Labai puošni abi knygų laida ir gražus forma. Tai tiesiog šventiški leidiniai. Tiek vienai, tiek kitai knygai dailininkas labai daug davė ne tik grožio, bet ir kūrybiško originalumo. Abi knygos išleistos 1958 m., gaila, kad nepažymėta, bet adresas yra šis: Tėviškė, 4346 So. Western Ave, Chicago 9, Illinois, USA.

TAISAU

televizijos ir radio aparatus.

H. Valiulis.

Skambinti po 5 val. vak.

HU 1-4313.

Verdun

PO 6-5641

HICKSON GROCERY

Alus ir maisto produktai

Pristatymas nemokamai

241 Hickson Ave.

Sav. Paul Jocas

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

16 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave.,

Ville Lasalle.

PO 8-4588.

J. GRAZYS

SIUVU NAJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.DARBĄ ATLIKU
SAŽININGAI
IR ŠVARIAIKAINOS PIGESNĖS
KAIP KITUR.
3910 St. ZOTIQUE St., E.RAYMOND 1-6005.
Kreiptis bet kada.Muskra-
taltus
duodu gerom
sąlygom
išsimokėti

Mosklo - Technikos naujienos

ŽMONIŲ IŠIKŪRIMAS LIETUVOJE

Seniausi žmonių gyvenimo pėdsakai randami viduriniame akmens amžiuje — 8500—4000 m. prieš Kristų.

Tuo metu Lietuvoje gyven tojai buvo klajokliai, sustodavo dideliuose smiltynuose netoli upių, ežerų, kur buvo mais to. Šio laikotarpio stovyklų aptikta daugiausia pietinėje Lietuvoje — Nemuno, Merkio, Ūlos, Katros pakrantėse ir pa ežerėse nuo Lydos iki Alytus. Panašių gyvenviečių rasta Kauno apylinkėse ir Kuršių Neringoje.

Jie nešiojo kailinius drabužius, gi pačius kailius išdirbdavo titnaginių gremžtukų ir peilių pagalba. Nei žemdirbystė, nei gyvulininkystė dar nežino ta. Vienintelis prijaikintas gyvulus buvo šuo.

Naujojo akmens amžiuje, 4000—1700 prieš Kristų, jau atsiranda nauji darbo įrankiai. Žmonės išmoko pjauti ir šliuoti akmenį ir iš jo gaminti daug patogesnių darbo įrankių. Antrasis šio naujojo akmens amžiaus išradimas, kuris atskyrė senąjį akmens amžių nuo naujojo, yra molinių puodų lipdy mas.

Naujajame akmens amžiuje jau tobuliau apdirbamas ir titnagas. Jis smulkiai nuskaldomas, nudailinamas. To meto peiliai, strėlės pasižymi formų įvairumu. Tokių radinių rasta Rudnios, Kašėtų, Grybošos,

Varėnos srityse ir kitose to laiko stovyklose.

Puodai puošiami daugiausia virvutės ornamentais, nuo to jie gavo virvelinės keramikos vardą. Ši keramika buvo plačiai paplitusi vidurio ir rytų Lietuvoje. Panašių puodų rasta ir Kuršių Neringoje.

Šiam laikotarpiui priklauso ir seniausi Lietuvoje rasti puošalai — gintariniai dirbiniai: kabučiai, žmonių figūrėlės, rasti Juodkrantėje, Lūžoje ir Palangoje. Jie padaryti dar titnaginiais peiliais.

Iš tų akmens amžiaus laikų yra mamuto radiniai ir paskutinių laikų radiniai Karaliaučiaus srityje, įrodą ten lietuvių gyvenimą, bet rusų slepiami nuo viešumos.

SEŠTOJI PABALTIO VANDENŲ TYRIMO

konferencija įvyko Vilniuje balandžio 14 — 15 dienomis. Konferenciją organizavo Lietuvos Mokslo akademijos Biologijos institutas ir visąsąjunginės mokslo akademijos Pabaltijo skyrius. Dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Estijos, Baltijos, Lenkijos, taip pat ir Maskvos ir Leningrado tos srities moksliniai darbuotojai. Konferencijos metu apžvelgta Pabaltijo vandenynse vykdoma mokslinio darbo eiga. Skaitytai eilę paskaitų apie ežerų ūkį ir žuvų veisimą. E.

IS GIMNAZIJŲ ĮVERGINA Į KOLŪKIUS.

Lietuvos komjaunuolių sekretorius pranešė, kad 1955-57 m. baigusį vidurines mokyklas abiturientų 1.442 dirba kolūkinėje gamyboje, 1.200 komjaunuolių buvę nusiųsti į gyvulininkystės fermas.

● Iš Vilniaus į Maskvą išvyko grupė pareigūnų, kurie iš Maskvos vyko į pasaulinę parodą Briuselyje. Grupę sudaro: Lk p. ck sek. Maniūsis, min. t-bos pirm. pav. ir valst. plano komisijos pirm. Laurinaitis, Lietuvos ūkio tarybos p. ck pav. Mackevičius, Mokslo akad. pirm. Matulis ir inž. Kupčiūnas.

● Į Mokytojų dienas Toronte iš Montrealio buvo išvykusios Br. Lukoševičienė, Ses. Felicija ir p. Blauzdžiūnienė. Mok. dienų pagrindinė tema buvo šeštadieninės mokyklos reforma. Pasisakyta už dešimties metų lietuvišką mokyklą.

● „Draugas“ paskelbė „Lengvosios dainos konkursą“, kuriam lėšas paskyrė A. ir J. Andriuliai. Pirmą premiją 300, antrą 200 dol. Konkurso terminas — 1958 m. lapkričio 15 d.

● Seminaras bibliotekininkams įvyko neseniai Kaune. Dalyvavo daugiau kaip 200 bibliotekininkų iš visos Lietuvos.

● Butų stoka norima pašalinti per 10—12 metų, paskelbė Vilniaus radijas.

KAS VADOVAUJA „ŽALGIRIU“.

N. Vilnios metalo apdirbi mo fabriko direktorius yra P. Gončarenko, konstrukcijos biuro vedėjas A. Fastov, vyr. inž. I. Čiuladin, partinio biuro sekretorius Gr. Romanov.

● Latvų dirigentas Leons Reičers, sūnus mirusio chorvedžio Teodoro Reiterio, kovo 22 d. lėktuvu iš Švedijos išskrido į Rygą, kartu su savo žmona. Jam buvęs iš anksto pažadėtas darbas Rygos operoje arba kurio nors filharmonijos orkestro dirigentu.

● Iš Latvijos į Vakarus atbėgusi gydytoja Dr. L. Zarina Rygoje esanti nuteista už akių 25 metams sunk. d. kalėjimo.

● V. K. Jonyno 50 metų jubilėjinės meno parodos atidarymas įvyko balandžio 19 d. Jau nimo centre.

● Lietuvių Vyrų choras balandžio 18 d. pradėjo repeticijas, kurios vyksta Jaunimo Centro patalpose, 5620 So. Claremont Ave.

● Jonas Švedas, kuris šiemet baigia konservatoriją, talkininkas Chicago Lietuvos Vyrų chorui partijų mokymo darbe. Jis taip pat eis ir akompaniatoriaus pareigas.

● Poetas Juozas Kėkštas, vilnietis, sunkiai serga vienoje LaPlatos ligoninėje.

Sta No DE LUXE DRY CLEANERS

117 — 6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Lietuviams nuolaida.

Sav.: P. RUTKAUSKAS.

LAIKRODININKAS - AUKSAKALIS

A. ŽUKAS

Įvairių firmų laikrodžiai, žiedai ir kitos įvairios puošmenos. Didelėms pirkinėms duodu ypatingai dideles nuolaidas. Taisau laikrodžius, žiedus ir visas kitas puošmenas. Užsakymai priimami ir paštu.

976 Church Ave., Verdun (kampas Bannantyne)

Telefonai: Biznio PO 9-5841, namų: PO 9-5841

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que. Tel. RAYMOND 7-3120.

12 metų patyrimas.

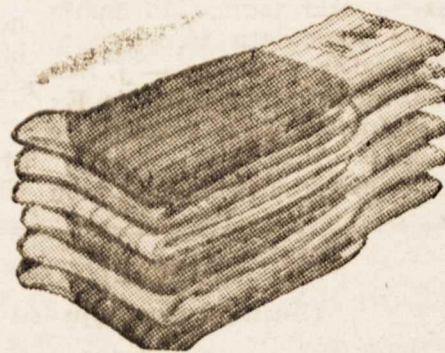
DARBINĖS KOJINĖS

Penmans

NYLONU

SUSTIPRINTOS KULNYS IR PIRSTAI

Štai geriausias pirkinys ilgesniam nešiojimui — labai patogios-ekstra vertingos. Neplyštančios Penmans Darbo Kojinės. Yra įvairiausių rūšių, tinkamų įvairios rūšies darbams.

TAIP PAT APATINIAI — VIRSUTINIAI RŪBAI
GARSŲS NUO 1868 METŲ (WS11-4)

JAV ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

davė daug maisto gėrybių, skirtų Vokietijoje esančių tremtinių šalpai. Kovo 7 d. laivas iš vežė 80,000 svarų miltų. Balandžio 22 d. išplauks su 44,000 svarų pieno miltelių. Sūris (36,000 svarų) išplauks į Europą gegužės 22 d. Taigi Amerikos vyraiųsibė mūsų šelpiamiesiems davė maisto 28,000 dolerių vertės.

Visa bėda, kad BALFui trūksta pinigų išvežti tą maistą plačiai išsiblaškiusiems po Vokietiją tautiečiams.

● Dr. Petro Vileišio iniciatyva (gyvena Waterbury, Conn.) yra numatyta buv. diplomato pasitarimas New York'e Pasaulinio Lietuvių Seimo metu. Ten laukiama atvykstant buv. diplomatų, gyv. Amerikoje ir Kanadoje.

● Alf. Vambutas laimėjo Jau nimo literatūros premiją (250 dol.), kurią paskyrė Liet. Mokytojų s-ga Chicagoje už 1957 m. parašytą, bet dar nespausdintą knygą „Trys sakalai“.

● Tapytojo R. Kalpoko 50 metų sukakties proga Vilniuje atidaryta jubilėjinė jo kūrinių paroda. Išstatyta daugiau kaip 250 R. Kalpoko darbų.

V. VERIKAČIO KVARTETO KONCERTAS

Atkelta iš 4 pusl.

kai gali pasižiūrėti į mūsų dailininkus, kurie siekia augščiau ir nenusileidžia ligi žemo lygio, nors jų darbo sąlygos nėra lengvesnės.

Gera, labai gera yra pramoga, bet ir pramoga bus ne tik malonesnė, bet ir naudingesnė, jeigu joje bus augštesnis siekis, bus meninė idėja, ne tuščia pramoga.

Tokios mintys iškyla iš klausus V. Verikačio kvarteto koncerto. Ir dar prašosi viena pastaba. Jeigu jau į kvartetą įvedama solistė, tai jai reikia duoti ir tinkamą formą, ir jai turi būti ir rolė, deja S. Maša laitei kvartete šį kartą vietos nebuvo.

Šiaip koncertu montreališkė lietuvių publika buvo patenkinta, koncertantams daug plojo, kvietė bisų, sveikino ir apdo

Roll
with the
Best!

Garsiausias
cigaretinis
tabakas.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabatai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUCIULIS

yra tos srities specialistai su 20 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville Lasalle,

Montreal, P. Q.

Tel.: HU 8-0162.

Sternthal Automobile -

Kai pagalvosite apie mašinos įsigijimą pirmiausiai kreipkitės į mūsų atstovą M. RUTH-RUTKAUSKĄ 77 Rachel St. E., Montreal. Tel. VI 5-3202, namų BE 6481.

MES STROPIAI IR RŪPESTINGAI APTARNAUJAME SAVO KLIENTUS IR STROPIAI REMIAME PLIAS—STIPENDIJŲ FONDA.

KLB ORGANIZACINIAIS KLAUSIMAIS

Diskusinis

Mūsų organizacijų gyvenime yra įprasta valdybas rinkti vieniams metams. Vadovaujantis KLB statutu ir apylinkių valdybos yra renkamos tik vieniam metams. Su šia tvarka esame susigvyvenę ir, atrodo, jog taip gerai ir nieko keisti nereikia. Bet jei šį klausimą panagrinėsime iš praktinės veiki- kimo pusės, tai pamatysime, kad valdybos rinkimas kiekvienais metais kolonijos veikimui sustabdo, kartais net ke- liams mėnesiams. Čia turima galvoje mažos kolonijos, kurio- se neperdaugiasia asmenų, sugebančių dirbti bendruomeninį darbą. Neretai vienas ki- tas iš tų sugebančių yra atsi- ribojęs nuo šio svarbaus lietu- vybės palaikymo darbo ir ra- miausiai tūno savo šeimos li- delyje arba išeina tik pame- džioti, pažuvauti ar pokeriuką palašyti. Būna ir tokių, kurie nesigali pasiūti vieną kitą žo- dį tų adresu, kurie neša tas sunkias, bet garbingas, lietu- vybei palaikyti pareigas. Gi tie, kurie tą lietuvių kibirkštę pasiryžę išlaikyti, įsijun- gia į darbą ir per tuos viene- rius metus nesusėję (anų aki- mis žiūrint) kalnų nuversti ir už tai gavę atitinkamą atlygi- nimą, vienokių ar kitokių už- metimų pavidale, per sekan- čius rinkimus rezignuoja. Nauja valdyba neišrenkama, ir apylinkė pasilieka be valdy- bos.

Bo savaitė fabrike. Sekantį sa- vaičių naujoji valdyba susi- renka perimti iš senosios visi- tų patalynių, rūšies rinkimams, o išremtųjų į Sibirą minėji- mui jokių parengiamųjų darbų nepradėjo. Gi suruošti minėji- mą mažoje kolonijoje — reikia pradėti darbą gerokai prieš laiką. Suradimas paskaitin- ko, meninių pajėgų pareikalau- ja kelių savaičių susirašinėji- mo, tuo labiau kad minėjimai dažniausiai visose kolonijose būna taja pačia data, tai ir kvie- čiamieji dažniausiai būna už- imti. Kai minėjimas ruošiamas savomis pajėgomis, tai praei- na be susidomėjimo ir nepa- traukia publikos, o valdybos adresu išgirstama ir nepalan- kių pasisakymų.

Kita kliūtis suruošti dides- nio masto minėjimus — tai lė- šų trūkumas. Senoji valdyba pasiteisina, kad didesnio pa- rengimo suruošti nesusėję, o iš suruoštos eilinės vakarų kos liko keli doleriai, kurie bu- vo sunaudoti vaikų eglutės pa- puošalams. Naujoji valdyba gal ir buvo pasiryžusi suruo- šti didesnį rengimą ir išvesti koloniją iš tos krizės, bet vėl susidūrė su sunkumais. Pasi- rodė, kad neįmanoma gauti salės, nes užimtos jau visam pusmečiui pirmyn. O praslin- kus tam pusmečiui ir tos valdy- bos kadencija eina į galą, pra- dedama daugiau galvoti ir ruo- šti naujos valdybos rinki- mams, o parengimai kaip ir užmiršami. Rezultate koloni- jos veikimas dviem mėnesiam ar ilgesniam laikotarpiui be- veik visiškai sustoja, o visas valdybos darbas apsiriboja pa- laikymo darbu.

Buvęs susirinkimo pirminin- kas po to šaukia vieną ir ant- rą susirinkimą; kartais tik tre- tįjį kartą susirinkimas įvyk- ta ir išrenkama naujoji valdy- ba. O nuo vieno iki sekančio susirinkimo praeina nemažiau kaip dvi savaitės, o kartais ir daugiau. Taip atrodo padėtis iš praktinės veikimo pusės, ku- ri suspenduoja kolonijos veiki- mą mažiausiai šešių savaičių laikotarpiui. Kartais bandoma išrinkti valdybą ir neskaitlin- game susirinkime, kur dalyvau- jantieji lengvai suskaitomi ant rankų pirštų. Jei šis dešim- tukas susitaręs valdybą suda- ro, tai tūlas vėl pasako, kad jis pats save išsirinko. Ir taip anot tos pasakos: „Eisi į dva- rą — mušt gausi, neisi — mušt gausi“.

Na, tiek to. Sakysime, kad bendruomenės valdyba jau yra. Susirinkimas įvyko gegu- žės mėn. pabaigoje ar birželio pradžioje. Paplojome ir išsi- skirstėme. Tas viskas įvyko sėkmingai, o prieš akis dar- ba.

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

201 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„P A R A M A“

Paskola 1 asm. iki \$3,000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak.

Antradieniais nuo 10—12 v. ryt. ir 7—9 val. vakaro.

Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.

Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

Restoranas „RŪTA“

994 DUNDAS ST. W.

Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami pri- tyrusių virėjų. Atidarytas nuo 6.30 v. ryto iki 10.30 v. vak.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Savininkai: V., H., J. IVANAUSKAI

SOVIETINIAI LIETUVOS OKUPANTO „PERLAI“

Ištrauka iš Vilniaus radio pra nešimo užsienio lietuviams 1958 m. kovo 3 dienos.

Geriausios, jų akimis žiūri tiesiog sukrėtė. — Čia auto- nt, būdas yra imti ir pagasdin- ti lengvatikius. Tokių priemo- nių pastaruoju metu ir rgiebi- si apskresnėji. Štai vienas iš tokių pavyzdžių:

— Naujuosius metus įžengė me didelio susirūpinimo žen- klė. Visa eilė praėjusių metų įvykių, politinių, ekonominių, mokslinių, techninių vakarus

sirengimamųjų besiantinan- tiems rinkimams. Ir taip kolo- nijos krizė perduodama iš ran- kų į rankas. Padėtis nepasikei- s. Jei valdybos rinkimai būtų ir kitame metų laikotarpyje, nes mūsų kalendoriuje minėji mas seka minėjimą.

Jei apylinkių valdybos būtų renkamos dvejiems metams, kolonijos veikimas susilauktų daug gražesnių darbo vaisių. Išrinktoji valdyba turėtų pro- gos išdirbti veikimo planą ir įsitraukti į darbą.

Statutas yra mūsų pačių pa- ruoštas ir priimtas. Jis gautų būti pataisytas, papildytas ir pritaikytas mūsų gyvenimo są- lygomis, kad bendruomeninis veikimas būtų produktyvesnis ir našesnis.

Būtų gera, kad šiuo klausim- u pasisakytų ir daugiau ben- druomenės narių, kurie suinte- resuoti mūsų lietuviškuoju ži- diniu — Bendruomenė.

K. Žukauskas.

Taip plūstasi maskvinis Lietuvos okupantas.

— Lenkiją vis stipriau ima- ma į Chruščiovo nagus ir Go- mulka vis labiau Maskvos ab- sorbuojamas.

PAJIEŠKOJIMAI

— Pajieškoma Petre Matu- laitytė, kilusi iš Šakių apskr., Bulekių valsčiaus. Išvyko Ka- nadon (Montrealin) 1928 m. Prašoma atsiliepti ar žinan- čius jos adresą pranešti p. V. Gurčinienei, 3260 Curatteau, Montreal, P. Q.

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, LENKIJĄ IR U. S. S. R.

per

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co

CENTRINĖ ĮTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

DĖMESIO!

IŠ ANGLIJOS SIUNTINIAI IKI 38 SV GRYNO SVORIO.

Prašau rašyti ar skambinti ir reikalauti mūsų plataus ir turiningo katalogo ir įsitikinti dėl žemų kainų ir didelio pasirinkimo įvairių gėrybių.

Yra gauta kostium. ir paltams nauji medžiagų pavyzdžiai.

STANDARTINIAI SIUNTINIAI:

1. 2 kost. viln. medž. 7 yrd.	3. 2 kost. arba lengv. mot.
1 paltui viln. medž. 3 yrd.	paltams vil. medž. 6 yrd.
1 suknelė vil. medž. 3 yrd.	4 kost. vyr. v. m. 14 yrd.
pamušalo 7 yrd.	2 vyr. paltams v. m. 6 yrd.
šerinės (kljonkės) 3 yrd.	pamušalo 8 yrd.
Iš viso už \$ 77.90	šerinės (kljonkės) 8 yrd.
2. 2 kost. viln. medž. 7 yrd.	stiklui piauti peil. su deim.
2 paltams vil. medž. 6 yrd.	Iš viso už \$ 173.90
1 suknelė v. medž. 3 yrd.	
2 suknel. rayono m. 8 yrd.	4. 4 kost. viln. medž. 14 yrd.
pamušalo 10 yrd.	pamušalo 18 yrd.
šerinės (kljonkės) 4 yrd.	šerinės (kljonkės) 4 yrd.
stiklui piauti peil. su deim.	Iš viso už \$ 81.90
Iš viso už \$ 124.60	

(Užsakant prašau nurodyti medž. spalvą ir vyr. ar mot.). Be to siunčiame įvairius vaistus, dantims taisyti įvairias medžiagas, siuvas mašinas, akordeonus, mezg. maš., lai- krodžius, stiklui pianti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti maš., avalynę, rūbus, įvairias tekstilės me- džiagas, maistą ir tt. ir tt.

Mažesnio formato siuv. mašina fir. „Essex“ rank \$48.50 elektrinė — pastatoma ant stalo \$63.20

(Užsakant reikia pridėti \$6.50 įvair. mekesč. padengtų). Siunčiant elektrinę mašiną reikia nurodyti volтаж.

TAIP PAT SIUNČIAME IŠ KANADOS:

Jūsų sudarytus, apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.

Gyveną ne Toronte, gali savo sudarytus iki 17 svarų gry- no svorio siuntinius siųsti mums paštu arba skspresu.

Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Turime pardavimui vyriškiems ir moteriškiems kostiuma- ms ir paltams medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.

SAV. A. KALUZA

TORONTO

NAUJA VADOVYBĖ

Atlantis Export-Import Li- mited b-vės visuotinis metinis šėrininkų susirinkimas, įvykęs balandžio 19 d. Toronte, išrin- ko naują valdybą, kurią suda- ro: K. Motušis — pirminin- kas, J. Matulionis — vicep., J. Kšivickas — vicep., Vl. Stan- kevičius — vicep. ir K. Oža- las — sekr.-izdin. Pirmuoju v-bos kandidatu išrinktas J. Preikšaitis, antruoju — J. Sen- kus, kuris yra ir Atlantis Ex- port-Import Ltd. reikalų ve- dėjas.

Šėrininkų susirinkimui, vien-

balsiai priėmus 1957 m. balan- są-apyskaitą, buvo pateikta se- nosios valdybos svarstyti se- kančiam pusmečiui (6 mėnesia- ms) sąmata su 222,120.00 dol. numatyta apyvarta, o 3,559.75 dol. pajamų, 34,837.00 išlaidų ir 28,722.75 dol. grynu pelnu. Visuot. šėrininkų sus-mas mi- nėtą sąmatą pavedė naujai v- bai peržiūrėti iš naujo ir išlai- dų poziciją galimai sumažinti.

Į metinį šėrininkų sus-mą atsilankė 99% šėrininkų, turin- čių balsavimo teisę.

PERKELTOJI PRASMĖ...

(Susirašinėjančiųjų su Lietuva dėmesiui).

Daug kas su savo artimais- siais Lietuvoje jau veda veik- reguliary susirašinėjimą. Visi žinome, kad „budrioji“ oku- panto akis tatau atidžiai seka ir laiškus kontroliuoja. Juk kai gauni laiška, aiškiai gali pastebėti, kad jis buvo atplė- štas, aišku — perskaitytas ir vėl užklijuotas ir užklijuotas dažniausiai visai kitais kljais.

Vienas mano bičiulis suma- nė apie tą „kontrolę“, kad ir perkelta prasme, parašyti sa- vo namiškiams. Jis savo laiške- idėjo maždaug tokią pastabę- lę: „Jūs, mielieji, nors dabar jau dažniau parašot, bet, atro- do, niekad iš karto nepabai- giat laiško, nes užklijuotą vo- ką atplėšiat ir, matyt, dar kai- ką prirašot... Tada iš naujo- vą užklijuojat, bet tai leng- va pastebėti, nes kljai dažnai būna skirtingos spalvos. O gal

Jūs prieš siuntimą norit dar kartą patikrinti tai, kas para- šyta ir todėl voka atplė- šiat?...

Nors mano bičiulis po kurio- laiko ir gavo iš namiškių lai- šką, tačiau ten nebuvo atsaky- mo į jo pastabę. Tik vėliau, rodos jau trečiame laiške, tarp kita ko, bičiulis rado maždaug- tokią užuominą: „Geriau bū- tų, kad savo adresą rašytum priekinėje voko pusėje. Tavo naujajai adresą mums buvo su- nu- ku išskaityti ir mes nežinom, ar pasieks tavo šis laiškas, nes voka užklijuodamas, matyt, uždėjętį per daug kljū. Todėl- toji vieta parudavo, o adresą- praskydo...“

Komentarų nereikia. Kljai- čia byloja apie ką kita:

L. Damulis.

● NATO (Šiaurės Atlanto gy- nybos organizacijos) valstybių atstovų konferencija įvyks At- atstovų konferencija įvyks Ko- penhagoje gegužės mėn. pra- džioje. Būsią tariamasi ir Bal- tijos jūros erdvės klau simais.

● Naujas uždaras plaukymo baseinas neseniai pradėjo veik- ti Vilniuje. Jame galėsia vyk- ti visąsąjunginio masto varžy- bos.

● New Yorko baletas gastro- liuoja Japonijoje ir turi didelį pasisekimą.

SIUNTINIAI LIETUVON

Žinoma siuntinių firma ORBIS siunčia siuntinius į Lie- tuvą ir kitus kraštus. Siuntiniams žemos kainos ir grei- tas pristatymas. Siunčiame visas leistas prekes.

- * Siunčiame maistą: geriausios rūšies - eksportinį.
- * Siunčiame tekst. medžiagas - vilnones nuo \$ 10.00 už 3½ y. ir daugiau.
- * Siunčiame avalynę - batukai nuo \$ 8.00 ir daugiau.
- * Siunčiame odą K 10 pėdų (3-4 por. bat.) \$ 11.50.
- * Siunčiame dviračius su visom išlaidom \$ 87.50.
- * Siunčiame siuvas Mašinas — kojine mašiną su iš- laidomis \$ 160.00.
- * Akordeonai 120 bosų apie \$ 295 su visom išlaidom.
- * Plaukam kirpti įrankiai, stiklui rėžtukai ir daugelį kitų smulkmenų galite pasirinkti pagal kainarastį.

Vaistai:

Turime didelį pasirinkimą vaistų; čia patiekiami kai- kurias kainas:

CORTISONE	100 tab. 5 mg	\$ 6.90
Prednison (METICORTEN)	100 tab. 1 mg	\$ 5.75
Prednisolone (STERANE, METRICORTILENE)	100 tab. 1 mg	\$ 8.00
SERPASIL 100 tab. 23 mgm		\$ 2.15
Largactil	100 tab.	\$ 3.60
Multavitaminai	1000 tab.	\$ 7.50
Streptomycin	10 gr	\$ 2.60
Isoniazid (rimifon)	1000 tab. 50 mgm	\$ 4.60
PAS	0.5 gr 500 tab.	\$ 3.50

ORBIS

Reikalaukite kainaraščių: Lietuviški kainaraščiai:

298 Bathurst St. TORONTO, Ont. Tel. EM 4-2810.	578 Wyandotte St. E. WINDSOR, Ont. Tel. CL 6-3982
Hamilton, Ont. Tel. JA 8-5257	3570 W. Vernor Detroit 16, Mich. Tel. TA 5-9783
4414 S. Rockwell St. Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-2445	

Sepps -

augščiausios kokybės maisto produktai Montrealio lietuviams yra žinomi jau 25 metai. Daugybė rūšių dešrų, geriausia mėsa, rūkyti unguriai ir lašiša — mūsų gamyba. Įvairiausi vietiniai ir importuoti skanėstai, rauginti kopūstai, rūginė duona — Jūsų patogiam patarnavimui mūsų krautuvės randasi šiose vietovėse:

3769 St. Lawrence Blvd. — Tel. BE 1471; 4742 Cote des Neiges Road, Tel. RE 7-8181; 6672 Cote St. Luc Road, Tel. HU 1-1876; 1376 St. Catherine W., Tel. UN 1-1988; 4830 Verdun Ave., PO 9-4202. Rūkykla 4444 Colonial A., BE 1109.

Mes lietuvius klientus augstai gerbiame todėl remiame PLIAS Stipendijų Fondą.

GEGUŽĖS 3 dieną
ISPŪDINGAI ATŽYMEKIME

TAUTOS NAMŲ ĮSIGIJIMA HAMILTONE!

Maloniai kviečiame visus Hamiltono ir plačiųjų apylinkių lietuvius
kuo skaitlingiausiai atsilankyti į
NAMŲ FONDO 2-JŲ METŲ

**Sukaktuvinį Koncertą
ir
Lietuvių Namų įsigijimo šventę,**
kuri įvyks

SLOVAKŲ SALĖJE,

1406 Barton St. East. (prie Kennilworth).

PROGRAMĄ ISPILDYS JAUNOSIOS TORONTO LIETUVAITĖS ŠOKĖJOS, VADOVAUJAMOS JONĖS KVIETYTĖS URBONIESENĖS, GABI AKORDEONISTĖ JONĖ KANEVAITĖ IR VYT. BABECKO AKORDEONO STUDIJOS JAUNŲJŲ AKORDEONISTŲ ORKESTRAS.

PO PROGRAMOS SMAGŪS ŠOKIAI, GROJANT VYT. BABECKO VED. ORKESTRUI „AIDUI“ PADIDINTAME 8 ASMENŲ SĄSTATE!

VEIKS BUFETAS IR LOTERIJA!

Pradžią 7 v. v.

Įėjimas \$ 1.50 Moksleiviams \$ 0.50

Hamiltono Lietuvių Namų Fondo Valdyba.

**HAMILTONO LIETUVIŲ NAMŲ FONDO NARIŲ
SĄRAŠAS NR. 15.**

Su didžiausiu dėkingumu Namus. Tikėkime, kad Dievui skelbiame naujų narių ir papildomai įnešusių penkioliktąjį srašą, kuris sutampa su Lietuvių Namų įsigijimu: Po 800 dol. Bakšys Stasys. Po 200 dol. Kazlauskaitė Pranutė iš Toronto. Priimkite, Mieloji Panele Pranute, mūsų ypatingą padėką, nes, nors ir turėdama savo torontiškos kolonijos aibę reikalų, atėjote su stambia parama ir hamiltoniečiams į talką. Po 100 dol.: Jaunaikaitė Nijolė, Straffordville, Ont., Arštikaitienė Agnutė, Vyšniauskas Simas, Liaugminas Juozas, Trumpickas Myk., Gudinskaitė Rūta, Mileris Kazys, Langwieder-Bugailiškytė Viktorė, Gudinskienė Laima, Šergalis Viktoras, Savickas Pov., Elliott Marcia (Fel. Gurklio iš Tillsonburg, Ont. anūkė), Paškevičius Julius, Šilinskis Alf., Šiulys Pr., Petraška Ant., Kažemėkas Pr ir Lidija, Skripkutė Lucija, Berzins Jonas ir Ema ir p. X.

Po antrą šimtą įnešė Grudzinskas Kostas, Melnykas Gediminas ir Martišius Gedim. Tamstų paskelbimas sutampa su gražių Tautos Namų įsigijimu. Mums labai malonu, konstatuoti, kad 300 lietuvių įnašai pajėgę išpirkti Lietuvių Namų įsigijimo darbe pirmoji

**ISIGIJOME LIETUVIŲ
NAMUS**

Balandžio 30 d. NL V-ba po 2-jų metų įtempto ir pasiūlyto darbo džiaugiasi galėdama parodyti Hamiltono ir apylinkių lietuviams mūsų visą bendro ir vieningo darbo gražius rezultatus. Šią dieną įmokėta 65.000,— dol., kurių 50.000,— dol. sudėta lietuvių, o 15.000,— gauta 2-iesiems tams iš Bank of Montreal King ir Holton skyriaus paskola iš 6%. Lietuviai tapo savininiais gražių ir didelių rūmų. Šiuo įvykiu yra užbaigta L. įnašai pajėgę išpirkti Lietuvių Namų įsigijimo darbe pirmoji

ir, galbūt, sunkiausia šio darbo fazė. Daug kas tautiečių savo dalies neįdėjo. Maloniai prašome ir ateityje visų lietuvių padėti išmokėti skolas ir sutelkti lėšų salės remontui.

Šia džiaugsminga proga sveikiname visus narius ir linkime ateityje Lietuvių Namus įstatyti į tokias vėžes, kad jie būtų imponuojantis mūsų tautinės kultūros židinys.

Montrealio bankas, paskirdamas 15.000 dol. paskolą, rašo:

„The Directors,
The Lithuanian Home in
Hamilton Ltd.

Dear Sirs:

We are pleased to advise you that the Bank has authorized a loan to your Company of \$15.000,— or any lesser amount that you care to take.

The interest of the loan is to be 6% on the unpaid balance. This means that interest is charged each month on the amount of money that remains owing to the Bank.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis
per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausių vaistų, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur priimami pastu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Ville St. Laurent,
Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

PO 7-0211
PO 7-0311

Office: 727 Argyle
VERDUN

VERDUN COAL Reg'd.

Gerard Viau, sav.

ANGLYS — MALKOS — KURO ALYVA

BELLAZZI — LAMY, INC

PO 8-5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

Prieš perkant ar parduodant
namus, biznį, ūkį etc.
pasitarkite su mumis:

**KRONAS - VALEVICIUS
LIMITED**

366 MAIN ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO

DIDŽIAUSIA REAL ESTATE ĮSTAIGA HAMILTONE (3 skyriai).

Jums sąžiningai patarnaus mūsų lietuviai atstovai:

Centrinė įst.: p. Vladas Antanaitis, p. Stela Panavienė, p. Vladas Panavas, p. Jonas Mikėlnas tel. JA 8-8491. „The Centre“ skyrius: p. Leonas Gasiūnas tel. LI 9-1341.

East End Skyrius: p. Tony Zaranka, telef. LI 9-3572.

Lietuviai: norintieji atsikelti į Hamiltoną, rašykite mums ir mes suteiksime Jums pa-
geidaujamas informacijas.

As an example we might
put it this way:

If \$15.000,— was borrowed
for 2 years and payments were
made at the rate of \$625,—
per month the total interest
paid for the two years would
be \$882.30. Or, basing it on
\$1000.— for 2 years, payments
would be \$41.64 per month
and total interest \$58.83.

We trust the above information
is satisfactory to you.

Yours very truly,

C. C. Rowe

Acting Manager.

**LIETUVIŲ NAMŲ
ĮSIGIJIMO ŠVENTĖ**

ir 2-jų metų NF sukaktuvinis
koncertas įvyks ateinančią šeštadienį, gegužės 3 d. naujoje
slovakų salėje, 1406 Barton
St. East.

Visus tautiečius maloniai
prašome į šį iškilmingą koncertą - šventę kuo skaitlingiau
siai atsilankyti. NF v-bai bus
didžiausia moralinė padėka už
jos didelį darbą, jei mes visi į
šią šventę atvyksime.

Tad iki malonaus pasimatymo
gegužės 3 d. Lietuvių Namų
šventėje!

Sk. St.

**MOTINOS DIENOS
MINĖJIMAS.**

KLB Hamiltono Apylinkės
V-ba š. m. gegužės mėn. 4 d.
5 val. kak., Vilniaus Aušros
Vartų Parap. salėje ruošia
Motinos Dienos minėjimą. Pas-
kaitą skaitys torontietis p. Dr.
J. Sungaila. Meninėje dalyje
Hamiltono šeštadieninė Mo-
kykla stato operetę. Skaitlin-
gų šeimų motinoms bus įteik-
tos dovanėlės. Hamiltoniečiai
prašomi painformuoti Apyl.
V-bą apie žinomas daugiavai

**Taupykite ir skolinkimės kooperatiniame bankelyje
„TALKA“.**

Augšti procentai už indėlius. Sumažinti procentai už
paskolas. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė yra apdrausta.

Darbo dienos: Penktadieniais nuo 6 val. vak. iki 8 val.
vak., notaro A. Liudžiaus įstaigoje (II augštas), 128
Main St. W., tel. JA 7-55 75. Sekmadieniais nuo 12 v.
iki 2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St.
N. Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

kes Motinas paskambinant p. AV PARAPIJA BE SKOLŲ

L. Skripkutei telef. JA 9-4811. Jau visos skolos yra išmo-
Visas Hamiltono lietuvis Mo- kėtos ir net už grynus pinigus
tinas ir plačiąją visuomenę nuo nupirktas fortepionas. Dauge-
širdžiai kviečiame dalyvauti li Kanados parapijų įsikūrimą
šiam minėjime. tebevargina skolas ir nebaigti
KLB Hamiltono Apyl. V-ba. darbi. Šios bėdos Hamiltonas
nebeturi.

**PALČIAUSKŲ ŠEIMA
PADIDĖJO**

Balandžio 20 d. Hamiltone
buvo pakrikštyta Danos-Ele-
nos vardu trečias ponų Leono
ir Elenos Palčiauskų šeimos
narys. Ponai Palčiauskai iš se-
niau augina dukterį Birutę ir
sūnų Alfonsą. Naujagimė
džiaugiasi tėvai, broliukas ir
sesutė susilaukė sesutės. Pp.
Palčiauskai yra seni Hamilto-
no gyventojai, turintieji nuo
savus namus 77 Forley Ave S.
Linkime jiems skaistaus šei-
mos džiaugsmo!

V. V.

**ANTANAS JANKAUSKAS
PASVEIKO**

Po abendicito operacijos A.
Jankauskas jau pasveiko ir ne-
trukus žada stoti darban. Jis
trumpam aplankė savo gim-
tinį JAV ir žada ten dar nuvyk-
ti savo atostogų metu.

**PAMINĖJO 35-TĄ
GIMTADIENĮ**

Stp. Narmontas, buvęs apie
6 metus Hamiltono lietuvių pa-
rapijos zakristionu, balandžio
pradžioje paminėjo savo 35 gi-
mtadienį. Minėjimas įvyko ar-
tinųjų draugų tarpe, p. Ant.
Geležinio namuose. Jubiliatui
buvo pasakyta daug sirdingų
žodžių. Stp. Narmontas yra la-
bai draugiškas, malonaus bū-
do, turi daug gerbėjų ir net ji-
mylinčių subuvimuose. Be to
St. Narmontas yra didelis sp-
audos bičiulis, skaito daug laik-
raščių, knygų, prenumeruoja
Liet. Enciklopediją ir remia
visus lietuviškus kultūrinius
reikalus. Linkime jam ilgiau
sų metų!

● Leidžiama Atlanto nugalėto-
jo Stasio Girėno „Mano pasaulio
lėžiūra“

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietu.

A. M. DIKINIS

Gyvybės Draudimo Atstovas

The Royal Guardians

Mutual Life Assurance Company

2055 Peel St., Montreal, P. Q.

Gyvybės draud. — Paveldėjimai. — Pensijos.

Įstaigoje: VI 9-5759; Namie: RA 8-9364

LIODESIO VALANDOJE

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. PO 9-1193

M. MAČIUKAS

VYRISKŲ IR
MOTERISKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.,

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Šaunus šiupinys -- linksmavakaris Montrealyje!

šeštadienį, gegužės 3 d., A. V. Parapijos salėje.

Pamatysite įdomią, linksmą programą. Ją atliks

modernaus šokio menininkė

BIRUTĖ VAITKŪNAITĖ

ir

dainininkė

JONĖ PAULIŪTĖ.

Dėmesio!
Jei gėla Tau širdį gelia,
grimsta dūšia liūdėsin,
Tu ateik į mūsų balių
savo skausmo užgesinti.

Vakaro metu pasirodys, visiems gerai pažįstamas „Kočelo“ redakcinis kolektyvas, kuris aptars įžymiuosius žmones, įvykius bei vakaro dalyvius.

Ypatingą dėmesį norime atkreipti į turtingą loteriją,

kurioje tarpe kitų fantų bus sekančių dailininkų paveikslai: Juozo Akstino,

Vytauto Remeikos (tapyba), Kazio Veselkos (akvarėlė).

Sokiams gros puikus orkestras. Veiks gausingas (gėrimais ir užkanda)

bufetas. Visas vakaro pelnas skiriamas vieninteliui

Kanados Lietuvių „Vincio Krėvės“, vardo literatūrinės premijos fondui.

Įėjimas \$ 1.50.

Pradžią: 7 val. 30 min. vakaro.

Lietuvių Akademinis Sambūris.

MONTREAL

PAMALDOS UŽ KAN. J. TUMĄ-VAIŽGANTĄ

Ateinantį šeštadienį, gegužės mėn. 3 d., 9 val. ryto, minint 25-rių metų mirties sukaktį, Aušros Vartų parapijos bažnyčioje įvyks pamaldos už a. kan. J. Tumo-Vaižganto vėlę. Visi Tamstos maloniai esate kviečiami dalyvauti.

Minėjimo akademija atidedama vėlesniam laikui. Pamaldas užprašė K. L. Tautinės S-gos Montrealio skyrius.

DR. J. ŠEMOGAS

Office 5441 Bannantyne (kamp. Woodland) Verdun. Tel. PO 7-3175.

Priėmimo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.

antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.

trečiadienį 2-4 ir 7-9 p. m. šeštadienį 11—1 p. m. arba pagal susitarimą.

Namų tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA

Pacientai priimami iš anksto susitarus 9 a. m. — 10 p. m. išsky. antradienį: iki 6 v. p. m.

5441 Bannantyne, (kampas Woodland) Tel.: PO 8-4547

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W. Tel. PL 9958

Dr. E. Andrukaitis

956 HERBROOKE E. Tel.: LA 2-7236

Raštinė vakoais: 2104 Mount Royal St. E. LA 1-7926 — 8873

René TALBOT Advokatas

Suite 306, Aldred Bldg. 507 Place D'Armes VI 9-8045

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJE

Gražiausio ką mes turime atbūdančio pavasario žieduose ir savo širdyje aukojame mylimiausiai, kuria esame Dan gaus apdovanoti — Marijai mūsų Motinai. Lietuvis visad buvo jautrus savo meilei Motinai Marijai. Ir gegužinės pamaldos įsėd būdavo šios lietuvių meilės Marijai tikras triumfas. Ir mūsų, Aušros Vartų Marijos, parapijoje tęsiame tą kilnią tradiciją: visą gegužės mėnesį gegužinės pamaldos vyks kiekvieną dieną vakarais 8 val. Dalyvaukime visi, ypačingai jaunimas. Marija mus lauks.

Didžiojo švento darbininko Šv. Juozapo šventė yra švenčiama gegužės 1 dieną.

Pirmasis mėnesio penktadienis skirtas dieviškajai Kristaus širdžiai, yra šia savaitę, gegužės 2 dieną. Šia progą mūsų bažnyčioje bus mišios 8 val. vakare. (AV).

● Mirė ir palaidotas ponų Lino Urbonų sūnėlis, teisingyves tikėtai du mėnesius. Už jo jaut!

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LL. D.

Suite 25—26

152 Notre Dame St. E.

UN 6-8969

Res. 5657—12 Ave., Rsm.

RA 2-5229

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

Montreal. UNiversity 6-7026

Res.: 40 Lafleur,

LaSalle, tel. HU 9-1653

NOTARAS

MILTON W. WINSTON,

B. A., B. C. L.

Suite 504 ir 505

4 Notre Dame St. E.

Montreal. UN 6-6556

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

3260 Curatteau

Montreal. Tel. CL 5-5515

PLIAS INŽINIERIŲ S-GOS

Montrealio skyriaus metinis susirinkimas įvyksta penktadienį, gegužės 2 d., 7.30 v. vakaro AV klebonijos salėje. Visi nariai kviečiami atvykti. Valdyba.

NAUJA AMLIT B-VES VALDYBA

Šeštadienį, p. A. Norkeliū no office, Montrealyje įvyko metinis Amlit B-vės akcininkų susirinkimas, kuriame išrinkta sekantiems dvejiems metams nauja valdyba: S. Gaba lauskas pirm., Inž. J. Kšivickis I vicepirm., Inž. L. Balsys II vicepirm., A. Norkeliūnas sekret., Dr. O. Labanauskaitė išdininkė.

● Skautų vilkių ekskursija į Ottawą įvyksta gegužės 4 d., sekmadienį. Neužmiršk užre gistruoti savo mažųjų pas J. Piečaitį tel. RA 2-4449.

AUGSTAS KOMISAS

parduodant sklypus

Reikalingas pardavejas atlie kamu ar pilnu laiku.

Turime įvairius puikius projektus mieste ir miesto apylinkėje.

Skambinti RE 8-5793.

TRADICINĮ SKAUTŲ PAVASARIO BALIŲ,

kaip ir kiekvienais metais, šiemet gegužės 17 d., šeštadienį, ruošia Skautų-čių Rėmėjai. Baliaus metu veiks bufetas su užkandžiais ir gėrimais, loterija, šokių konkursas ir kitos įvairios renybės. Visas baliaus pelnas skiriamas skautų-čių vasaros stovykloms paremti. Būtų labai gražu, kad lietuviškoji vi suomenė šios dinamiškos lietuvių jaunimo organizacijos pas tangas paremtų savo gausiu atsilankymu. Biletai į balių (1 dol.) skautų jau platinami iš anksto. P. R.

SIŪLOMAS DARBAS

laikinis, bet gerai apmokamas. Atsiliepti tuč tuojau telefonu: HA 2539.

● P. Jakubka iš nakties rado savo mašiną sumuštą ir nutrenktą nuo šaligatvio. Atvykęs mašinos draudėjas A. Norkeliūnas, tuojau viską sutvarkė ir policijoje išaiškino kaltininką.

VIREJA —

padavėja į stalą

paprastas, nekomplikuotas vi rimas ir patarnavimas į stalą Westmount šeimoje. Atskiras kambarys, indų plovimo mašina, visi patogumai, augštas atlyginimas.

WE 3-4333

JEI NORITE PARDUOTI ar PIRKTI:

Gyvenamus namus, apartamentus, žemę, statybai, investavimui, Užsakyti pastatyti namus. Reikalinga namams paskola. Draudimas (visų rūšių) KREIPKITES:

DISTRICT ESTATE BROKERS —

ADAMONIS ir BUDRIŪNAS

Pirmoji Montrealy Lietuvių Real Estate Įstaiga

Nariai Montreal Real Estate Board

177 Sherbrooke St. W. PL 8501

Mūsų tikslas — Jums Padėti: 5-ji metai.

Apyvarta 1957 m. siekia \$ 1.000.000,00

D. N. Baltrukonis CR 6-5075 V. Liesunaitis PO 7-6719

F. Yasutis LA 2-7879 J. Skučas RA 2-6152

A. Markevičius OR 1-8951 E. Yaffe — Sekretorė.

TAUPLYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve

„LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos. Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui. Ved. D. Jurkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkeliūnas. RA 7-3120

Veikia sekmadienį, 11-1 val. A.V. par. salėje, Banko kambary.

Konsultacijos: išanksto susitarus.

ANDREW W. DUDLEY, B.Sc., D.S.C., A.C.C.F.

Chiropodistas — kojų specialistas

Graduate Chicago College Chiropody and Foot Surgery

6975 St. Denis. CR 4-2565 Montreal.

TORONTO

SPRINGHURST, LIETUVIŠKA VASARVIETĖ,

esanti 85 mylios šiaurėje nuo Toronto, pradeda busti pava sariška gyvybe.

● P. Vazalinskienė buvo gavusi apendicito priepuolį ir turėjo atsiguoti į ligoninę.

● P. Polikauskaitė, operuota ligoninėje, jau pasveiko ir jau yra sugrįžusi namo.

● P. Grigaliūnienė susirgo ir atsigulė į Verduno ligoninę.

● Pp. Lauraičių, iš Longueuil, sūnus buvo Verduno ligoninėje Dr. J. Šemogo priežiūroje.

● P. Mackėla prašomas atsiimti laišką, atėjusį iš Lietuvos. Laiškas atsiųstas P. Škudos adresu — 769 — 5th Avenue LaSalle, P. Q.

● Pp. Grigai iš Calgary, Alberta, šį savaitgalį lankėsi Montrealyje ir viešėjo pas pp. Linko nus LaSalle.

● Simfoninis koncertas įvyksta šį trečiadienį, 8.30 Oautre mont savivaldybės salėje. Orkestre groja mūsų tautietis Jonas Malaiška, dabartinis Montrealio Lietuvių Seimelio Prezidiumo Pirmininkas.

● Valiukonis Aleksas iš Kali fornijos su draugu iš Bostono praėjusį savaitgalį lankėsi Montrealyje ir viešėjo pas gimnaičius pp. Bakanavičius, Verdune.

● R. Simaniūkštis buvo stipriai susirgęs ir gydėsi Dr. J. Šemogo priežiūroje Lachines ligoninėje, bet jau sustiprėjo ir išsirašė.

DR. V. SADAUSKIENE

Dantų gydytoja

129 Grenadier Rd.,

(2 namas nuo Roncesvalles)

TORONTO

Tel. LE 1-4250

A. LIŪDŽIUS, B. L.,

Viešasis Notaras

(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai patarnavimai. Morgičiai.

91 Roncesvalles Ave.

Toronto 3, Ontario.

Telefonas: LE 6-5613.

Nežiūrint ankstyvosios saulės karštėjančių spindulių, gilių sniego pusnys ir ledai, su simetę Georgian Bay pakrantėse, galutinai pasidavė besisypsančiam pavasariui tik balandžio mėn. pabaigoje.

Zemesnėse vietose karklai pasipuošė švelniais kačiukais, o pavasario lietuvi baltai išspraus ti beržai svyrūnėliai nedrąsiai apsidangstę šviesiai žalio mis skraistėmis.

Kasdieną vis plačiau besisypsančios gamtos kviečiami, to rontiečiai jau pradėjo savaitgaliais traukti į savąsias vasarvietes, į bebundantį šlamančio miško prieglobstį. Rūpestin gam šeiminkui miške darbo iki valiai: iki rudenį nukritu sius lapus sugraibstys, vėjo išverstus medžius pašalins, ar gausybės sniego padarytas žalias užgydys. Tuomet, atėjus karštėjai vasarai, bus pakankamai laiko ir ošiančio miško paunksmėje pailsėti, ir ežer pasimaudyti, ir smėlio kose pasikeipti. S. M.

SV. JONO PARAPIJOJE

Vaikų paruošimas pirmajai Komunijai pradedamas gegužės pradžioje.

Pavasario žiedų vakaras, tradicinis, ruošiamas gegužės 3 dieną parapijos salėje.

● O. Indrelienės bute įvyko Šalpos Fondo posėdis, kuria me išdininkė pranešė, kad Fondas turi 1,031.01 dol. Nutarta į Vokietiją pasiųsti bendrai šalpai 250 dol., vargo mokykloms 350 dol. ir Vasario 16 gimnazijai 110 dol.

Dr. E. ZUBRIENE

Dantų Gydytoja

1577 Bloor St. W.

(netoli Dundas St.)

TORONTO

Tel. LE 2-4108

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

280 Roncesvalles Ave

Telefonas LE 4-4778

Priėmimo valandos: 11-1 v.

vakarais nuo 6-8 v.; trečią

dieniais ir šeštadieniais 11-3

v. pp. Kitu laiku, susitarus

Naujas kabinetas